

A K A D E M I A S Z T A B U G E N E R A L N E G O
im. Generała Broni Karola Świerczewskiego

ODDZIAŁ WOJSK OPK I LOTNICTWA
KATEDRA WOJSK OPK

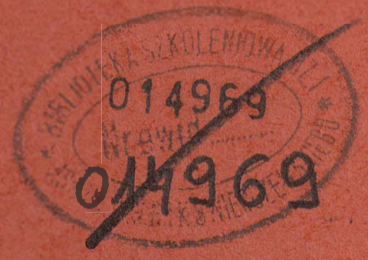
JAWNE

Egz. Nr **000001**

płk dypl. Taćeusz OLEJNIK

**ORGANIZACJA I PROWADZENIE DZIAŁAŃ BOJOWYCH
PRZEZ ODDZIAŁ (ZWIĄZEK TAKTYCZNY)
ARTYLERII RAKIETOWEJ OPK**

(Skrypt)

~~040430~~

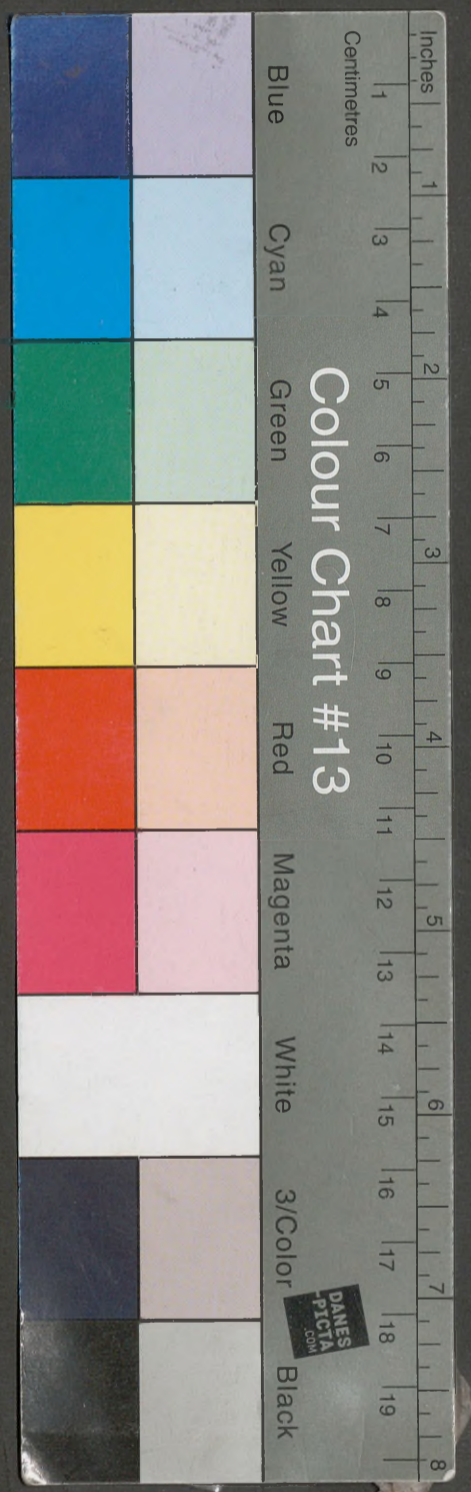
BIBLIOTEKA NAUCZOWA ASG WP
Archiwum Urzędu Zbiorów Specjalnych
Nr ewid. _____

W A R S Z A W A

L U T Y

1 9 7 0

40430

A K A D E M I A S Z T A B U G E N E R A L N E G O
im. Generała Broni Karola Świerczewskiego

ODDZIAŁ WOJSK OPK I LOTNICTWA
KATEDRA WOJSK OPK

JAWNE

Egz. Nr 000001

płk dypl. Tadeusz OLEJNIK

**ORGANIZACJA I PROWADZENIE DZIAŁAŃ BOJOWYCH
PRZEZ ODDZIAŁ (ZWIĄZEK TAKTYCZNY)
ARTYLERII RAKIETOWEJ OPK**
(Skrypt)

~~010430~~

BIBLIOTEKA NAUCZOWA ASG WP
Archiwum Instytutu Zbiorów Specjalnych
Nr swid. _____

W A R S Z A W A

L U T Y

1 9 7 0

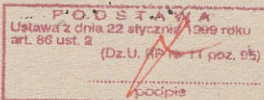
40430

AKADEMIA SZTABU GENERALNEGO
im. gen. broni K. Świerczewskiego

JAWNE

ODDZIAŁ WOJSK OPK I LOTNICTWA
KATEDRA WOJSK OPK

ZATWIERDZAM
SZEF KATEDRY WOJSK OPK

~~_____~~
~~_____~~
~~_____~~

Egz.nr ..000001

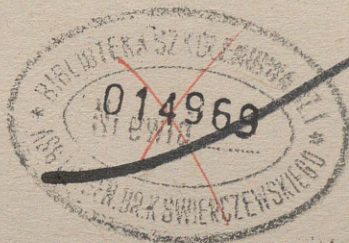
/-/ płk doc.dr Jan UCHANSKI
Dnia 10.01.1970 r.

9 mekl. nr 12657

płk dypl. Tadeusz OLEJNIK

"ORGANIZACJA I PROWADZENIE DZIAŁAŃ BOJOWYCH PRZEZ ODDZIAŁ
/ZWIĄZEK TAKTYCZNY/ ARTYLERII RAKIETOWEJ OPK"

/Skrypt/

BIBLIOTEKA NAUKOWA ASG WP
Archiwum Biura Zbiorów Specjalnych
Nr ewid. _____

WARSZAWA

L u t y

1970 r.

40430

JAWNE

~~XXXXXXXXXX~~
~~XXXXXXXXXX~~
~~XXXXXXXXXX~~

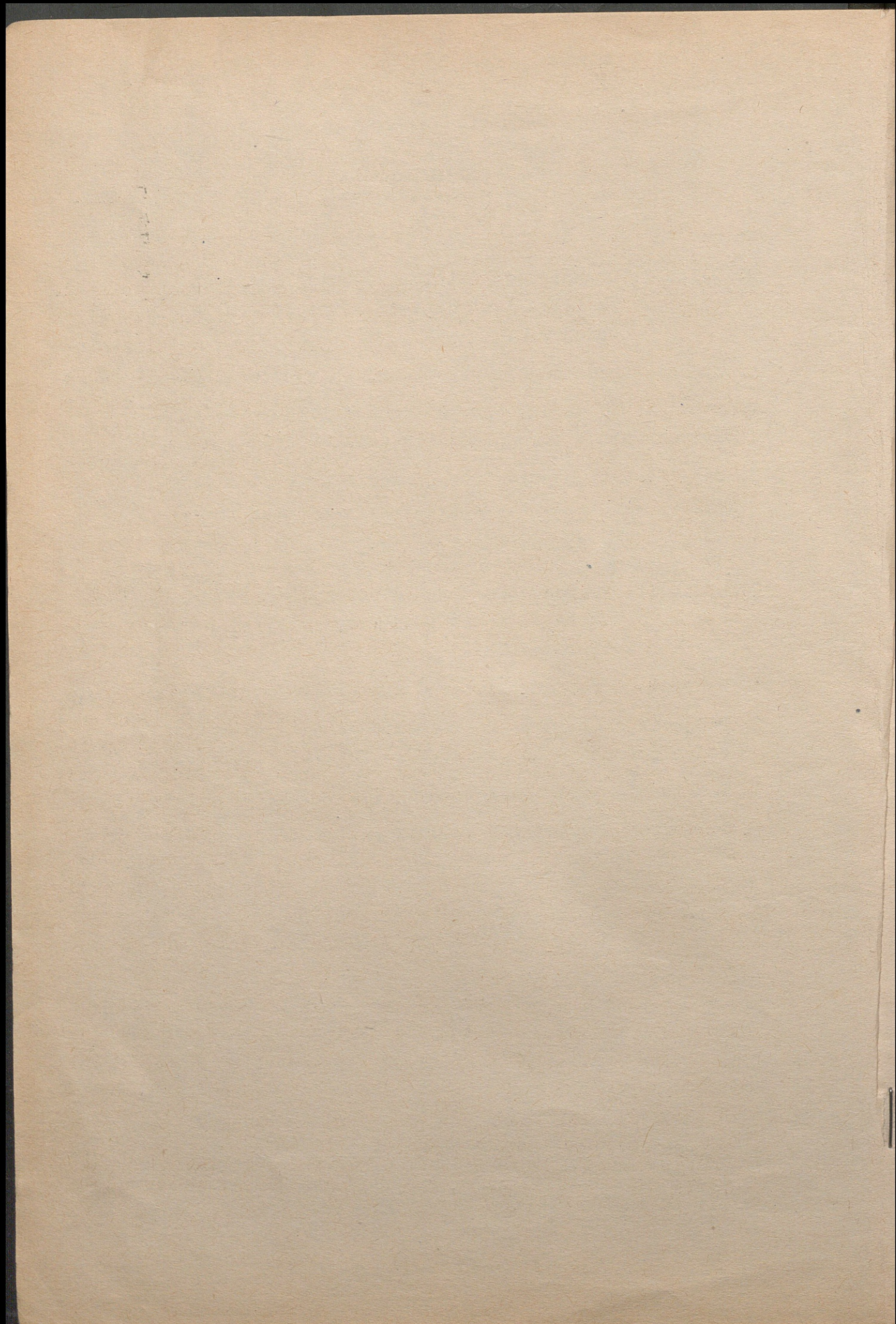
000001

Check in history

1

SPIS TREŚCI
=====

	Str.
Wstęp	5
ROZDZIAŁ I: Organizacja działań bojowych oddziału /związku taktycznego/ artylerii rakietowej OPK.	5
1. Wypracowanie decyzji przez dowódcę i sztab	6
2. Postawienie zadań bojowych pododdziałom i wydanie wytycznych do zabezpieczenia działań bojowych ...	25
3. Zajęcie ugrupowania i osiągnięcie gotowości bojowej	29
4. Opracowanie dokumentacji bojowej	33
5. Przygotowanie sił i środków do prowadzenia działań bojowych	35
ROZDZIAŁ II: Prowadzenie działań bojowych przez oddział /związek taktyczny/ artylerii rakietowej OPK.	
1. Wykrycie i rozpoznanie nieprzyjaciela powietrznego	37
2. Podjęcie decyzji na zniszczenie celu i postawienie zadań pododdziałom	43
3. Zwalczanie celów powietrznych	46
4. Odtworzenie gotowości bojowej	49

W S T Ę P

Rezultaty i powodzenie działań bojowych oddziału /związku taktycznego/^{x/} artylerii raketowej OPK zależą w głównej mierze od stopnia i jakości organizacji tych działań. Organizacja działań powinna zapewnić oddziałowi /związkowi/ jak najlepsze warunki do prowadzenia skutecznej walki z nieprzyjacielem powietrznym oraz wysoki stopień gotowości bojowej, dużą żywotność i odporność na uderzenia przeciwnika. To z kolei pozwoli oddziałowi /związkowi/ artylerii raketowej OPK wykonać możliwie jak najlepiej zadanie obrony obiektów /rejonów, kierunków/ na obszarze kraju,

ROZDZIAŁ I

ORGANIZACJA DZIAŁAŃ BOJOWYCH ODDZIAŁU /ZWIĄZKU TAKTYCZNEGO/
ARTYLERII RAKIETOWEJ OPK

Organizacja działań bojowych obejmuje całokształt przedsięwzięć mających na celu jak najlepsze przygotowanie sił i środków oddziału /związku taktycznego/ artylerii raketowej OPK do wykonania określonego zadania bojowego. Rozpoczyna się ona z chwilą otrzymania przez oddział /związek/ od przełożonego zadania bojowego, a kończy się z momentem osiągnięcia przez siły i środki oddziału /związku/ gotowości do prowadzenia działań bojowych. Niektóre elementy organizacji działań są procesem ciągłym, gdyż realizuje się je także po osiągnięciu gotowości bojowej w miarę rozwoju sytuacji bojowej. Na przykład w sposób ciągły należy oceniać i konfrontować własne możliwości z możliwościami przeciwnika, bieżąco uaktualniać decyzję, przekazywać na czas zadania dla pododdziałów, oraz odtwarzać gotowość bojową naruszonego ugrupowania, systemu dowodzenia i łączności. Organizatorem działań bojowych oddziału /związku/ jest jego dowódca i sztab.

x/ Oddział artylerii raketowej OPK - pułk artylerii raketowej OPK; związek taktyczny - brygada /dywizja/ artylerii raketowej OPK.

Działania bojowe organizuje się zawczasu^{su} w zależności od potrzeb wynikających z aktualnej sytuacji bojowej.

Do najważniejszych przedsięwzięć, wchodzących w zakres organizacji działań bojowych oddziału /związku taktycznego/ artylerii raketowej OPK zalicza się:

- wypracowanie i podjęcie decyzji odnośnie obrony nakazanego obiektu /rejonu, kierunku/;
- postawienie zadań bojowych pododdziałom^{x/} i wydanie im wytycznych do zabezpieczenia działań bojowych;
- zajęcie ugrupowania bojowego i osiągnięcie gotowości bojowej;
- przygotowanie sił i środków do prowadzenia działań bojowych;
- opracowanie dokumentacji bojowej.

Obok powyższych przedsięwzięć w toku organizacji działań bojowych mogą wystąpić i inne, które dowódca i sztab oddziału /związku taktycznego/ artylerii raketowej OPK musiał będzie uwzględnić w czasie wypracowania i podjęcia decyzji.

Ilość i treść zagadnień każdorazowo zależeć będzie przede wszystkim od charakteru działań, aktualnej sytuacji bojowej, otrzymanego zadania oraz czasu, w jakim te działania będą organizowane.

W skrypcie tym omówiona jest praca dowódcy oddziału /ZT/, wyposażonego w zestawy raketowe S-75M /SA-75/.

1.1. Wypracowanie decyzji przez dowódcę i sztab oddziału /związku taktycznego/ artylerii raketowej OPK

Wypracowanie decyzji stanowi najważniejszy element organizacji działań bojowych. Od decyzji zależy bowiem w poważnym stopniu przebieg samych działań bojowych, a tym samym stopień wykonania otrzymanego zadania przez oddział /związek taktyczny/ artylerii raketowej OPK.

x/ Pododdział - dywizjon ogniowy /techniczny/ artylerii raketowej OPK.

Dowódca oddziału /związku taktycznego/ wypracowuje swoją decyzję w oparciu o otrzymane zadanie bojowe oraz wytyczne sztabu nadrzędnego.

Zadanie bojowe dla oddziału /związku taktycznego/ artylerii raketowej OPK stawia z reguły dowódca korpusu OPK, a niekiedy również dowódca wojsk OPK. Zadanie to może być postawione przez nich osobiście lub przekazane przez wyznaczonych oficerów, na przykład szefa sztabu lub szefa wojsk raketowych i artylerii OPK. Zadanie może być postawione ustnie, a następnie uzupełnione i potwierdzone pisemnym rozkazem bojowym /wyciągiem z rozkazu/. W celu postawienia zadania oddziałowi /związkowi taktycznemu/-artylerii raketowej OPK, dowódca szczebla nadrzędnego może zawiązywać do siebie /na swoje stanowisko dowodzenia/ zainteresowanego dowódcę, ewentualnie może przybyć na stanowisko dowódcy oddziału /związku/ sam lub wyznaczony przez niego oficer. Zadanie bojowe może być przekazane do oddziału /związku/ technicznymi środkami łączności. W przypadku, gdy dowódca oddziału /związku/ udaje się po zadanie do przełożonego, wówczas zabiera ze sobą zwykle do pomocy jednego lub kilku oficerów. W czasie nieobecności dowódcy, działalnością bojową oddziału /związku/ dowodzi szef sztabu lub zastępca ds. liniowych.

W momencie otrzymania zadania, oddział /związek taktyczny/ artylerii raketowej OPK może znajdować się w różnym położeniu. Z zasady będzie on realizował wcześniej otrzymane zadanie bojowe, to znaczy osłaniał obiekt /rejon, kierunek/. Może również być ześrodkowany w określonym rejonie po uprzednim sformowaniu i przeszkoleniu lub odtworzeniu gotowości bojowej, na przykład po uderzeniach nieprzyjaciela i poniesionych stratach w ludziach i sprzęcie.

Do czasu otrzymania zadania, dowódca oddziału /związku taktycznego/ realizuje zwykle zarządzenia otrzymane z nadrzędnego sztabu, a informujące o przyszłym zadaniu i określające czynności, jakie należy wykonać do chwili otrzymania kolejnego zadania. Zarządzenia te mogą na przykład dotyczyć przegrupowania pododdziałów w nowy rejon, doprowadzenia ich

do stanu pełnej gotowości bojowej, ukompletowania, dowozu rakiet, paliw i innych środków materiałowego i technicznego zabezpieczenia oraz przewidywanego czasu i miejsca otrzymania nowego zadania.

Sztab oddziału /związku taktycznego/ na podstawie tych zarządzeń opracowuje i przekazuje do podległych pododdziałów niezbędne zarządzenia oraz dopilnowuje ich terminowej realizacji. Ponadto dowódca i sztab oddziału /związku/ studiuje bieżącą sytuację bojową, a szczególnie taktykę działania lotnictwa nieprzyjaciela, konfrontują działalność nieprzyjaciela z własnymi możliwościami bojowymi oraz przygotowują siły i środki oddziału /związku/ pod kątem prowadzenia przewidywanych dalszych działań bojowych.

Zadanie bojowe oddział /związek taktyczny/ artylerii rakietowej OPK otrzymuje najczęściej w przypadku zmiany dotychczasowego rejonu działań bojowych oddziału /związku/ i organizacji obrony nowego obiektu /rejonu, kierunku/. Zadanie to, w zależności od konkretnej sytuacji może wymagać wypracowania przez dowódcę i sztab oddziału /związku/ pełnej decyzji lub też tylko niektórych jej elementów. Treścią rozkazu dowódcy korpusu OPK /wojsk OPK/ z reguły jest:

- ogólna sytuacja operacyjno-taktyczna i przewidywany charakter przyszłych działań środków napadu powietrznego przeciwnika;
- ogólne zadania korpusu OPK;
- sąsiedzi /współdziałające siły i środki/;
- szczegółowe zadanie oddziału /związku taktycznego/ artylerii rakietowej OPK;
- termin gotowości bojowej oddziału /związku/;
- dowodzenie siłami i środkami oddziału /związku/.

Niezależnie od zadania otrzymanego w formie rozkazu bojowego /wyciągu rozkazu/, oddział /związek taktyczny/ artylerii rakietowej OPK powinien otrzymać ze sztabu nadrzędnego inne dokumenty, jak wyciągi z planu działań bojowych korpusu OPK, planu współdziałania z lotnictwem myśliwskim oraz inne niezbędne zarządzenia z poszczególnych służb korpusu.

Treść szczegółowego zadania bojowego dla oddziału /związku/ zależy zwykle od tego, czy jednostką tą jest pułk, brygada lub też dywizja artylerii raketowej OPK. Dla pułku artylerii raketowej OPK zadanie to może dotyczyć samodzielnej obrony powietrznej małego /średniego/ obiektu względnie obrony rejonu lub też ważnego kierunku operacyjno-powietrznego z zasady we współdziałaniu z innymi oddziałami /związkami taktycznymi/ artylerii raketowej OPK.

Treścią zadania bojowego dla brygady artylerii raketowej OPK jest z reguły samodzielna obrona średniego /dużego/ obiektu i niekiedy rejonu lub też we współdziałaniu z innymi oddziałami /związkami/ - obrona ważnego kierunku operacyjno-powietrznego.

Zadaniem dywizji artylerii raketowej OPK jest najczęściej obrona dużego obiektu /rejonu/ względnie samodzielnie lub we współdziałaniu z innymi oddziałami /związkami/ - obrona ważnego kierunku operacyjno-powietrznego.

Zadania powyższe oddziały /ZT/ artylerii raketowej OPK realizują zawsze w ścisłym współdziałaniu z LM, a niekiedy również z innymi środkami wojsk OPK

W oparciu o otrzymane zadanie bojowe, dowódca oddziału /związku taktycznego/ wypracowuje decyzję. Metoda pracy dowódcy i sztabu oddziału /związku/ w tym zakresie jest różna i zależy od otrzymanego zadania, sytuacji operacyjno-taktycznej, okresu w jakim organizowane mają być działania bojowe, ilości czasu przeznaczanego na organizację działań oraz od osobistych nawyków, cech i nabytych doświadczeń dowódcy.

Otrzymane zadanie, a szczególnie zakres nakazanych przez przełożonego do rozwiązania zagadnień rzutuje na to, czy dowódca i sztab oddziału /związku/ mają wypracować pełną decyzję, czy też tylko jej niektóre elementy. W przypadku organizacji obrony nowego obiektu /rejonu, kierunku/, zachodzi z reguły konieczność wypracowania pełnej decyzji. W tych warunkach całość zagadnień może rozwiązywać oddział /związek taktyczny/ artylerii raketowej lub też część za-

gadnień rozwiązuje wcześniej szczebel nadrzędny /korpus OPK, dowództwo wojsk OPK/, pozostałe zaś oddział /związek/. Pierwszy sposób wypracowania decyzji stosuje się przede wszystkim w czasie trwania działań wojennych, natomiast drugi ma z reguły zastosowanie w okresie pokoju, gdy równoległe z formowaniem /przeobrażaniem/ nowych oddziałów /związków taktycznych/ artylerii raketowej OPK organizuje się obronę obiektów /rejonów, kierunków/ na obszarze kraju. Przy częściowej zmianie wykonywanego zadania, wynikłej na skutek zmiany rejonu działań bojowych lub zmiany składu bojowego oddziału /związku taktycznego/, dowódca i sztab ograniczają się zwykle tylko do rozwiązania niektórych nowych zagadnień.

Aktualna sytuacja operacyjno-taktyczna wpływa również w sposób istotny na metodę pracy dowódcy i sztabu w czasie organizacji działań bojowych. Na przykład w toku działań wojennych oddział /związek taktyczny/ artylerii raketowej OPK najczęściej będzie musiał równoległe prowadzić działania bojowe, tj. zwalczać SNP i wypracowywać nowe decyzje. To zaś wymaga znacznej operatywności w pracy dowódcy i sztabu, gdyż część oficerów winna zająć się wypracowaniem decyzji, zaś pozostali znajdują się na stanowisku dowodzenia oddziału /związku/, kierując działalnością bojową pododdziałów i wykonują bieżącą pracę.

Specyfika działań artylerii raketowej OPK, jej ścisłe współdziałanie z innymi rodzajami wojsk i środkami obrony powietrznej, w tym szczególnie z lotnictwem myśliwskim, artylerią lufową i wojskami radiotechnicznymi, sprawiają, że dowódca i sztab oddziału /związku taktycznego/ powinni zawsze uwzględniać w swej pracy działania tych wojsk i być w stałym kontakcie z tymi wojskami.

Również okres, w jakim organizowane są działania, posiada duży wpływ na metodę wypracowania decyzji, a więc i pracę dowódcy oraz sztabu. W przypadku gdy obronę powietrzną obiektu /rejonu, kierunku/ organizuje się w okresie pokoju, wów czas przedsięwzięcia z zakresu organizacji i planowania działań bojowych oddziału /związku taktycznego/ artylerii raketo-

wej OPK są z reguły w większości realizowane przez nadrzędne sztaby i służby. W tej sytuacji praca dowódcy i sztabu oddziału /związku/ sprowadza się głównie do ścisłego wykonywania nakazanych zadań. Podyktowane to jest wieloma względami, między innymi tym, że sztaby nadrzędne planują obronę obiektów na obszarze kraju i do nich też należy nadzór nad wykonawstwem prac i usług, świadczonych przez różne instytucje i służby sił zbrojnych. Ponadto dowództwa i sztaby organizowanych równoległe i nowo-formowanych oddziałów /związków taktycznych/ artylerii raketowej OPK nie posiadają w tym zakresie odpowiednich kompetencji, doświadczenia, możliwości i środków.

Natomiast w okresie wojny całość tych prac, względnie ich większą część, wykonują zainteresowane oddziały /związki taktyczne/ w oparciu o otrzymane od przełożonego zadanie.

Ilość czasu, jakim dysponuje dowódca oddziału /związku/ na organizację działań bojowych rzutuje także w zasadniczy sposób na metodę wypracowania decyzji. Duża ilość czasu pozwala wszechstronnie i wnikliwie ocenić wszystkie czynniki mające wpływ na decyzję. Oficerowie sztabu oraz szefowie służb są w stanie bez pośpiechu i szczegółowo rozwiązać swoje zadania i przygotować dla dowódcy odpowiednie propozycje i meldunki. Przy ograniczonej ilości czasu, styl pracy dowódcy i sztabu winien uwzględniać wypracowanie decyzji możliwie w jak najkrótszym czasie i pozostawienie jak najwięcej czasu dla podległych pododdziałów.

Osobiste cechy, nawyki i predyspozycje dowódcy również mają wpływ na metodę wypracowania decyzji. Każdy, zwłaszcza doświadczony dowódca posiada wypracowany przez siebie styl pracy. Także i doświadczony oraz zgrany sztab oddziału /związku taktycznego/ artylerii raketowej OPK posiada w tym zakresie wypróbowane nawyki pracy. Taki styl pracy zarówno dowódcy, jak i sztabu pozwala w efekcie podjąć w stosunkowo krótkim czasie właściwą decyzję.

W celu usprawnienia toku organizacji działań bojowych oraz lepszej i skuteczniejszej realizacji niektórych przed-

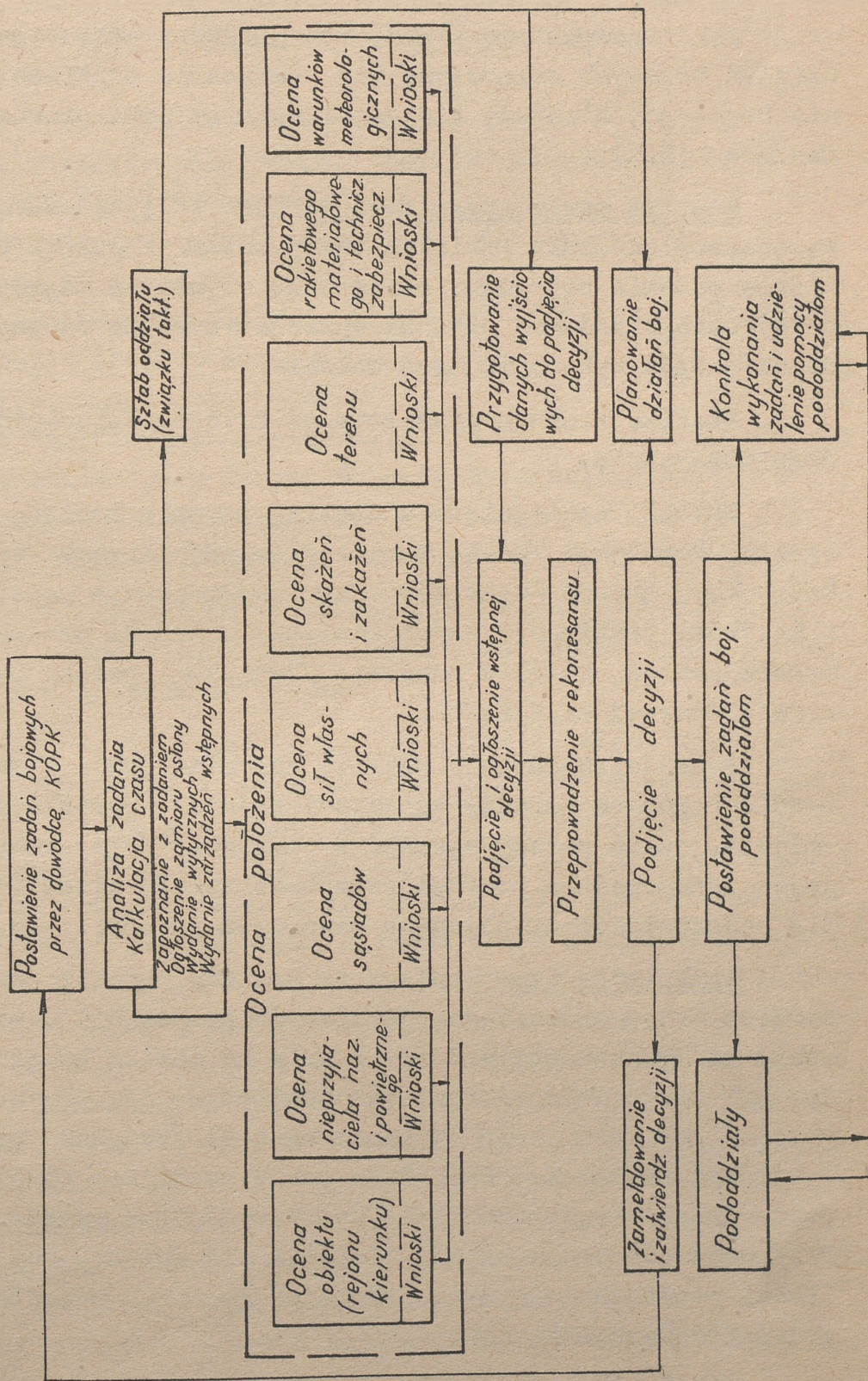
sięwzięć /np. manewr, wybór i zajmowanie ugrupowania bojowego, osiągnięcie gotowości bojowej/ stosować należy szeroko naukowe, matematyczne metody, jak na przykład metoda PERT, różnego rodzaju algorytmy itp.

Ogólnie przyjęty i stosowany w wojskach schemat pracy dowódcy i sztabu przy wypracowywaniu decyzji najczęściej obejmuje:

- analizę otrzymanego zadania;
- kalkulację czasu osobistego dowódcy w powiązaniu z czasem ogólnym;
- zapoznanie oficerów sztabu i szefów służb z otrzymanym zadaniem i zamiarem osłony oraz wydanie wytycznych do przygotowania przez oficerów danych /meldunków, propozycji/ do decyzji;
- ocenę położenia i podjęcie decyzji;
- ogłoszenie wstępnej decyzji /zarysu decyzji/ i wydanie wytycznych do przeprowadzenia rekonesansu;
- rekonesans ugrupowania bojowego i obiektu;
- meldowanie decyzji przełożonemu.

Proces wypracowania decyzji przedstawia graficznie poniższy schemat.

SCHEMAT WYPRACOWANIA DECYZJI W ODDZIALE (ZT) ART. RAK. OPK

Jak z powyższego widać, ten pierwszy etap organizacji działań bojowych rozpoczyna się z momentem otrzymania zadania bojowego, a kończy się zameldowaniem przełożonemu podjętej decyzji.

Analiza otrzymanego zadania jest wstępną pracą myślową dowódcy oddziału /związku taktycznego/ i polega na zrozumieniu zadania bojowego, określeniu czynników mających wpływ na wykonanie zadania oraz na wyrobieniu sobie ogólnego poglądu na sposób wykonania tego zadania.

Analizę zadania przeprowadza dowódca bezpośrednio po jego otrzymaniu.

Wnioski wyciągnięte z analizy zadania powinny dotyczyć ogólnej koncepcji /idei, zamiaru/ osłony obiektu /rejonu, kierunku/, sposobu wykorzystania i ugrupowania posiadanych sił i środków, realizacji współdziałania z innymi środkami oraz przedsięwzięć, które w oddziale /związku/ powinny być wykonane w pierwszej kolejności.

Po przeprowadzeniu analizy zadania, dowódca mając na uwadze nakazane terminy gotowości bojowej, określa przedsięwzięcia, jakie należy wykonać w pierwszej kolejności, udzielając jednocześnie szefowi sztabu wskazówek odnośnie wydania dla pododdziałów niezbędnych zarządzeń wykonawczych.

Kalkulacja czasu polega na dokładnym rozliczeniu /podziale/ czasu osobistego, jaki ma do dyspozycji dowódca, tj. czasu od momentu otrzymania zadania do chwili zameldowania decyzji przełożonemu oraz czasu ogólnego, tj. do chwili osiągnięcia gotowości bojowej przez oddział /związek/ taktyczny/ artylerii raketowej OPK. Czas ten z rozbiciem na dzienny i nocny dzieli się racjonalnie na poszczególne przedsięwzięcia. Przy podziale czasu należy kierować się zasadą, aby z ogólnej ilości posiadanego czasu, jak najwięcej przewidzieć dla podległych pododdziałów.

W kalkulacji czasu uwzględnia się następujące przedsięwzięcia:

- zapoznanie oficerów z otrzymanym zadaniem i zamiarem osłony oraz wydanie wytycznych do przygotowania danych do decyzji;
- ocenę położenia /ocenę sytuacji/;
- ogłoszenie wstępnej decyzji /zarysu decyzji/ i wydanie wytycznych do rekonesansu;
- rekonesans ugrupowania bojowego i obiektu;
- meldowanie decyzji;
- postawienie zadań bojowych i wydanie wytycznych do zabezpieczenia działań bojowych;
- zajęcie ugrupowania bojowego;
- prace inżynieryjno-saperskie;
- dowóz rakiet oraz innych środków materiałowego i technicznego zabezpieczenia;
- termin gotowości bojowej.

Obok powyższych przedsięwzięć, w kalkulacji czasu mogą być uwzględniane i inne, które każdorazowo wynikać będą z otrzymanego zadania bojowego.

Zapoznanie oficerów sztabu i szefów służb z otrzymanym zadaniem ma na celu ogólnie zorientować ich z oczekującymi przedsięwzięciami oraz nakierować ich pracę na stojące przed oddziałem /związkiem/ zadania. Dokonuje go dowódca lub wyznaczony przez niego oficer, najczęściej ten, który był z dowódcą przy stawianiu zadań przez przełożonego. W zapoznaniu z zadaniem biorą udział z reguły oficerowie sztabu i szefowie poszczególnych służb, a więc wszyscy ci, którzy zajęci będą wypracowywaniem decyzji i przygotowywaniem dla dowódcy meldunków i propozycji. Po zapoznaniu z zadaniem, dowódca oddziału /związku taktycznego/ ogłasza swój zamiar osłony /zamiar wykonania zadania/. Zamiar osłony stanowi sumę wniosków dowódcy z analizy zadania i jest przewodnią myślą /ideą, ogólną koncepcją/ wykonania otrzymanego zadania. Jest on podstawą do pracy oficerów sztabu i szefów służb nad wypracowaniem decyzji oraz przygotowaniem dla dowódcy meldunków i propozycji.

W zamiarze podaje się:

- krótką i ogólną ocenę rozwoju dalszych działań bojowych przeciwnika ze szczególnym uwzględnieniem możliwych działań środków napadu powietrznego;
- prawdopodobne główne obiekty i kierunki nalotów ŚNP w rejonie działań bojowych oddziału /związku taktycznego/ artylerii raketowej OPK;
- ogólny zamiar /sposób/ wykonania zadania oraz wykorzystania posiadanych sił i środków /ogólna koncepcja ugrupowania, ewentualnego manewru siłami i środkami, skupienia głównego wysiłku osłony, dowodzenia i współdziałania/;
- przedsięwzięcia do natychmiastowego wykonania na szczeblu oddziału /związku/ i pododdziałów.

Po ogłoszeniu zamiaru osłony, dowódca wydaje oficerom sztabu i szefom służb wytyczne do przygotowania danych /meldunków i propozycji/ do decyzji. Wytyczne te razem z zamiarem osłony ukierunkowują pracę oficerów i nacelowują ich na najważniejsze problemy, które winny być rozwiązane. Treścią wytycznych są wybrane i interesujące dowódcę zagadnienia, co jednak nie zwalnia poszczególnych oficerów sztabu i szefów służb od kompleksowego przygotowania materiałów, dotyczących ich działu /charakteru/ pracy.

Udzielając wytycznych, dowódca podaje równocześnie czas, w jakim będzie wysłuchiwał poszczególnych oficerów.

Ocena położenia /sytuacji/ jest głównym elementem wypracowania decyzji. Sposób jej przeprowadzania zależy każdorazowo od aktualnej sytuacji, a głównie od ilości czasu, jakim dysponuje dowódca. Najczęściej składa się ona z osobistej oceny położenia, przeprowadzanej przez dowódcę oraz z wysłuchania meldunków /propozycji/ oficerów sztabu i szefów służb. Najpierw dowódca stara się wyrobić sobie własny pogląd na sposób wykonania otrzymanego zadania, a następnie wysłuchując meldunków i propozycji oficerów sztabu i szefów służb, konfrontuje je z własnymi wnioskami, co ułatwia mu podjęcie właściwej decyzji. W przypadku posiadania ograniczonej ilości czasu, ^{może} wysłuchać tylko niektórych oficerów, względnie sam lub razem z

szeffem sztabu ocenić sytuację i podjąć decyzję. W tym przypadku szef sztabu zbiera wcześniej od oficerów potrzebne materiały.

Ocena położenia polega na rozpatrzeniu szeregu czynników, mających zasadniczy wpływ na podjęcie właściwej decyzji.

Do czynników tych zalicza się:

- ocenę obiektu /rejonu, kierunku/;
- ocenę nieprzyjaciela /naziemnego i powietrznego/;
- ocenę sąsiadów;
- ocenę sił własnych;
- ocenę skażeń i zakażeń;
- ocenę terenu;
- ocenę raketowego, materiałowego i technicznego zabezpieczenia;
- ocenę warunków meteorologicznych.

Oceniając wszystkie wyżej wymienione czynniki należy widzieć je w ścisłym ze sobą powiązaniu i wzajemnej zależności. Szczególnie wnioski wyciągane z tej oceny należy wnikliwie ze sobą konfrontować, gdyż nie zawsze mogą one być zbieżne. Na przykład wnioski z oceny nieprzyjaciela mogą sugerować konieczność określonego ugrupowania oddziału /związku taktycznego/ artylerii raketowej OPK w osłonie obiektu, natomiast z oceny terenu wynik może poważnie różnić się i dyktować przyjęcie innego ugrupowania. Dlatego też zawsze należy mieć na uwadze to, że tylko suma wszystkich skonfrontowanych ze sobą wniosków pozwala wypracować właściwą decyzję.

W ocenie obiektu /rejonu, kierunku/ uwzględnia się:

- wielkość i charakter osłanianego obiektu /rejonu, kierunku/;
- położenie obiektu /rejonu, kierunku/ w stosunku do innych obiektów oraz do prawdopodobnych głównych kierunków nalo-
tów;
- cechy demaskujące obiekt i możliwości jego maskowania;
- możliwe do użycia na obiekt środki napadu powietrznego oraz środki rażenia;

- najdogodniejsze kierunki podejść lotnictwa nieprzyjaciela do obiektu oraz sposoby jego ataku;
- określenie prawdopodobnej rubieży wykonania zadania w stosunku do bronionego obiektu.

Wnioski z oceny obiektu powinny określać najdogodniejsze sposoby działania środków napadu powietrznego na dany obiekt, jak najbardziej celowe rozmieszczenie sił i środków w stosunku do obiektu oraz możliwości jego osłony.

W ocenie nieprzyjaciela z zasady zwraca się uwagę na następujące zagadnienia:

- ogólną charakterystykę działalności bojowej nieprzyjaciela naziemnego;
- możliwe środki napadu powietrznego i ich charakterystyka /zasięg, prędkość, środki rażenia, urządzenia zakłóceńowe/;
- prawdopodobne główne kierunki nalotów i kierunki podejść /ataków/ do osłanianych obiektów;
- oczekiwane natężenie działań środków napadu powietrznego przeciwnika na poszczególnych kierunkach i długotrwałość nalotów;
- prawdopodobna taktyka /sposoby/ działań środków napadu powietrznego nieprzyjaciela.

Wnioski z oceny nieprzyjaciela winny określać, gdzie skupić główny wysiłek obrony, jak ugrupować pododdziały ogniowe oraz sposób organizacji radiolokacyjnego rozpoznania i wskazywania celów.

W ocenie sąsiadów uwzględnia się zwykle te oddziały i pododdziały /środki obrony powietrznej/, które bezpośrednio współdziałają z oddziałem /związkiem taktycznym/ artylerii raketowej OPK lub mają wpływ na wykonanie jego zadania. Mogą to być sąsiednie oddziały /związki/ artylerii raketowej i lufowej, oddziały lotnictwa myśliwskiego, wojsk radiotechnicznych, wojsk przeciwdziałania i rozpoznania radioelektronicznego, środki systemu OPL wojsk, Marynarki Wojennej, Brony Terytorium Kraju itp.

Znajdować się one mogą /bazować/ zarówno w rejonie ugrupowania bojowego oddziału /związku taktycznego/ lub poza nim, wykonując swoje zadania /czasowo lub przez dłuższy okres czasu/.

Oceniając sąsiadów rozpatruje się:

- ugrupowanie i ich zadania;
- rejon najbliższych stanowisk artylerii, lotnisk, posterunków, radiolokacyjnych;
- najbliższe strefy dyżurowania /patrolowania/ i rubieże wprowadzenia do walki własnego lotnictwa myśliwskiego.

Wnioski z oceny sąsiadów powinny dotyczyć przede wszystkim wpływu sąsiadów na działalność ogniową oraz wykonanie zadania przez oddział /związek taktyczny/ artylerii rakietowej OPK, możliwości wykorzystania danych rozpoznania radiolokacyjnego sąsiadów i sposobu wymiany danych o celach powietrznych, możliwości wzajemnych zakłóceń /RSWP, SNR, RSA, RLP, SZrcb/ oraz sposobu współdziałania z sąsiadami i udzielania sobie wzajemnej pomocy.

W ocenie sił własnych uwzględnia się:

- skład oraz stan ukończenia posiadanych sił i środków /pododdziałów/;
- aktualne położenie oddziału /związku/;
- możliwości bojowe /szczególnie możliwości ogniowe/ oddziału /związku/ w osłonie danego obiektu /rejonu, kierunku/ oraz terminy osiągnięcia gotowości bojowej;
- możliwości środków rozpoznania /RSWP, SNR/;
- stopień wyszkolenia /zgrania/ oraz stan moralny pododdziałów.

Wnioski z oceny sił własnych dotyczą sposobu wykorzystania /ugrupowania/ oraz zadań dla poszczególnych pododdziałów, ich możliwości bojowych oraz przedsięwzięć, jakie należy wykonać, aby doprowadzić siły i środki do pełnej gotowości bojowej.

Ocena skażeń i zakazań, a szczególnie wnioski z niej mają w obecnych warunkach i przy współczesnych środkach rażenia poważny wpływ na jakość podjętej decyzji oraz tok prowadzenia działań bojowych.

W ocenie tej należy uwzględnić aktualną sytuację skażeń i zakażeń w oddziale /związku taktycznym/, stopień napromienienia ludzi, stan oraz jakość indywidualnych i zbiorowych środków obrony przed bronią masowego rażenia.

Wnioski z oceny skażeń i zakażeń powinny dotyczyć wpływu ich na gotowość bojową poszczególnych pododdziałów i całego oddziału /związku taktycznego/ artylerii raketowej OPK oraz przedsięwziąć jakie należy wykonać w celu likwidacji względnie zmniejszenia skutków użycia broni jądrowej, chemicznej i biologicznej.

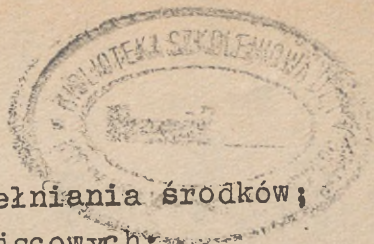
W ocenie terenu rozpatruje się następujące zagadnienia:

- charakter terenu /rzeźba, pokrycie, przeszkody naturalne/ w rejonie obiektu oraz ugrupowania bojowego oddziału /związku taktycznego/;
- głębę i warunki wykonania prac inżynierskich oraz możliwości maskowania;
- warunki obserwacji oraz istnienie w przyległym do obiektu rejonie punktów orientacyjnych;
- wielkości kątów zakrycia dla poszczególnych stanowisk startowych;
- stan dróg w rejonie ugrupowania bojowego oraz możliwości dojazdu do stanowisk startowych i technicznych.

Wnioski z oceny terenu dotyczą wpływu terenu na działalność nieprzyjaciela powietrznego oraz na organizację osłony obiektu /rejonu, kierunku/; na wybór rejonów stanowisk startowych i technicznych, na manewr i dowóz rakiet oraz innych środków materiałowego i technicznego zabezpieczenia oraz na rozmiar prac związanych z rozbudową inżynierską i oczyszczeniem pola obserwacji i ostrzału.

W ocenie raketowego, materiałowego i technicznego zabezpieczenia uwzględnia się:

- aktualny stan sprzętu, rakiet oraz innych środków;
- potrzeby środków w stosunku do nakazanych norm;
- źródła zaopatrywania, bazy remontu i napraw oraz ewakuacji sprzętu;

- możliwości i sposób dowozu oraz uzupełniania środków;
- możliwości wykorzystania zasobów miejscowych;
- szpitale i ewakuacja medyczna;
- dogodne rejony do rozmieszczenia tyłów oddziału /związku taktycznego/ oraz sposób ich ochrony i obrony.

Wnioski z oceny raketowego, materiałowego i technicznego zabezpieczenia powinny dotyczyć wpływu tego zabezpieczenia na termin osiągnięcia gotowości bojowej, a następnie na działalność bojową oddziału /związku taktycznego/ artylerii raketowej OPK.

Ocena warunków meteorologicznych polega na uwzględnieniu aktualnego stanu i przewidywanej prognozy pogody w okresie zajmowania ugrupowania i prowadzenia działań bojowych. Duży wpływ na działalność bojową oddziału /związku taktycznego/ mają bardzo wysokie lub niskie temperatury powietrza oraz zasy śnieżne na drogach i zamiecie. Stąd też wnioski z oceny warunków meteorologicznych powinny dotyczyć wpływu ich na taktykę działań lotnictwa nieprzyjaciela, na zajęcie ugrupowania bojowego oraz wykonanie prac inżynierskich i maskowanie, jak również na przewidywany manewr oraz dowóz środków materiałowych.

Szczegółowe wnioski z oceny położenia /oceny poszczególnych czynników/ przedstawiają dowódcy w formie meldunków /propozycji/ z reguły następujący oficerowie:

- pom. szefa sztabu ds. rozpoznania /szef wydziału/ - wnioski z oceny nieprzyjaciela;
- pom. szefa sztabu ds. operacyjnych /szef wydziału oper./ - wnioski z oceny obiektu, sąsiadów, sił własnych, terenu, oraz warunków meteorologicznych;
- szef służby chemicznej - wnioski z oceny obrony przed środkami masowego rażenia;
- zastępca dowódcy ds. technicznych /główny inżynier/ - wnioski z oceny zabezpieczenia raketowo-technicznego;
- kwatermistrz - wnioski z oceny materiałowego i technicznego zabezpieczenia.

Powyższe nie oznacza, że inni oficerowie sztabu oraz szefowie służb, nie muszą być przygotowani do zreferowania dowódcy interesujących go zagadnień. Każdy oficer sztabu i szef służby powinien dokładnie znać aktualną sytuację w oddziale /związku/ i w pododdziałach wg swej specjalności.

W czasie oceny położenia również szef sztabu oddziału /związku taktycznego/ może na żądanie dowódcy przedstawić swoje propozycje. Dotyczą one z reguły:

- wniosków z oceny nieprzyjaciela;
- stanu i możliwości pododdziałów oraz ich gotowości bojowej;
- propozycji ugrupowania pododdziałów;
- organizacji rozpoznania, dowodzenia i łączności;
- propozycji organizacji i prowadzenia działań bojowych.

Na podstawie wniosków z oceny położenia, dowódca oddziału /związku taktycznego/ artylerii rakietowej OPK podejmuje decyzję /jest to wstępna decyzja nie poparta rekonesansem/, w której określa główny wysiłek obrony oddziału /związku taktycznego/, ugrupowanie posiadanych sił i środków, sposób i porządek zajmowania stanowisk przez pododdziały oraz ewentualny manewr w toku działań, zadania bojowe dla poszczególnych pododdziałów, organizację dyżurów, kierowanie ogniem, współdziałanie oddziału /związku taktycznego/ z innymi środkami obrony powietrznej oraz terminy gotowości bojowej pododdziałów.

Ze wstępna decyzja dowódca z reguły zapoznaje oficerów sztabu i szefów służb. Jest ona podstawą do organizacji i planowania dalszych przedsięwzięć w oddziale /ZT/ i w pododdziałach. Po ogłoszeniu wstępnej decyzji, dowódca wydaje wytyczne do przeprowadzenia rekonesansu ugrupowania bojowego i obiektu. Wytyczne te dotyczą celu, czasu i sposobu przeprowadzenia rekonesansu, składu grup rekonesansowych, punktów pracy, marszrut i czynności wykonywanych na tych punktach, miejsca i czasu meldowania oraz zatwierdzenia wyników rekonesansu, środków transportu oraz zabezpieczenia rekonesansu.

Na podstawie powyższych wytycznych opracowuje się w sztabie oddziału /związku taktycznego/ plan rekonesansu. Forma tego planu może być różna. Może on być sporządzony w postaci tabeli /opisowo/ lub też graficznie na mapie.

W planie tym ujmuje się:

- cel rekonesansu;
- skład grupy /grup/ rekonesansowej;
- czas trwania rekonesansu;
- czas wyjazdu i środki transportu;
- punkty pracy /elementy ugrupowania bojowego/;
- marszruty;
- zagadnienia rozpatrywane na punktach pracy;
- sposób zabezpieczenia rekonesansu.

Plan rekonesansu podpisuje szef sztabu, a zatwierdza dowódca.

Rekonesans ma na celu rozpoznanie i wybranie w terenie miejsc rozmieszczenia elementów ugrupowania bojowego oddziału /związku taktycznego/ artylerii raketowej OPK oraz rozpoznanie obiektu osłony w zakresie niezbędnym do podjęcia właściwej decyzji. Poprzez rekonesans dowódca upewnia się, czy podjęta przez niego na podstawie mapy decyzja jest słuszna i jakie ewentualnie należy do niej wnieść poprawki.

Sposób przeprowadzenia rekonesansu może być różny i zależy przede wszystkim od czasu, jakim się dysponuje na organizację działań bojowych. Od tego zależy bowiem ilość i skład grup rekonesansowych, czas rekonesansu oraz zakres rozpatrywanych na nim zagadnień. W oddziale /związku taktycznym/ artylerii raketowej OPK, ze względu na rozległy rejon ugrupowania bojowego oraz duże wzajemne odległości między poszczególnymi elementami tego ugrupowania, rekonesans przeprowadza się z reguły w kilku grupach.

Na czele grup rekonesansowych mogą stać dowódca, szef sztabu lub zastępcy dowódcy oddziału /ZT/. Skład grup może być różny, w zależności od wykonywanych zadań. Najczęściej w skład ich wchodzi oficerowie sztabu, szefowie służb i dowódcy pododdziałów z niepełną ilością ludzi. Stanowiska

startowe /techniczne/ z reguły wybierają grupy rekonesansowe dowódców dywizjonów ogniowych /technicznych/ w składzie niezbędnej ilości oficerów, podoficerów i szeregowców różnych specjalności.

W zależności od sytuacji bojowej i posiadanego czasu, dowódca oddziału /związku/ może osobiście rozpoznawać stanowiska startowe /techniczne/ lub ograniczyć się tylko do zatwierdzenia wyników rekonesansu grup dowódców dywizjonów. Dowódca rozpoznaj^o z reguły stanowiska startowe znajdujące się na głównym kierunku nalotów oraz te, których wybór i rozpoznanie w terenie może nastręczyć większe trudności. Dużą pomocą w szybkim przeprowadzeniu rekonesansu może być śmigłowiec, który pozwala w krótkim czasie dokonać objazdu /oblotu/ wszystkich elementów ugrupowania bojowego oddziału /związku taktycznego/.

Rekonesans obiektu w warunkach jego osłony środkami artylerii raketowej OPK, nie posiada tak istotnego znaczenia, jak np. w artylerii lufowej OPK, gdzie ugrupowanie /rozmoszczenie poszczególnych baterii jest ściśle związane z położeniem i kształtem nie tylko całego obiektu, lecz także jego poszczególnych elementów. Natomiast dywizjony ogniowe artylerii raketowej rozmieszcza się w stosunku do obiektu na znacznych odległościach, zaś głębokość strefy oddziaływania ogniowego na środki napadu powietrznego nieprzyjaciela jest duża i dlatego nie zachodzi konieczność szczegółowego rozpoznania osłanianego obiektu. Rekonesans ten ogranicza się głównie do ogólnej wizji obiektu oraz nawiązania kontaktu i ustalenia zakresu /sposobu/ współdziałania i współpracy z terytorialnymi i militarnymi organami.

Po przeprowadzonym rekonesansie, dowódca oddziału /związku taktycznego/, artylerii raketowej OPK precyzuje swoją decyzję, po czym melduje ją przełożonemu.

Meldowanie decyzji odbywa się w czasie i w miejscu wskazanym uprzednio przez przełożonego, który decyzję tę zatwierdza lub nakazuje wnieść do niej odpowiednie poprawki.

Meldując decyzję, dowódca powinien podać:

- krótką ocenę nieprzyjaciela powietrznego oraz jego możliwości i charakter działań w odniesieniu do osłanianego obiektu;
- zamiar wykonania otrzymanego zadania;
- zadania i ugrupowanie poszczególnych pododdziałów;
- możliwości ogniowe oddziału /związku/ dla poszczególnych kierunków nalotów;
- dowodzenie i współdziałanie;
- przewidywany manewr;
- organizację zabezpieczenia działań bojowych;
- sposób zajęcia ugrupowania bojowego i osiągnięcia gotowości bojowej;
- sposób pełnienia dyżurów bojowych;
- ewentualne propozycje i prośby.

Zatwierdzona decyzja jest podstawą do postawienia pododdziałom zadań bojowych, wydania wytycznych do zabezpieczenia działań bojowych, realizacji przedsięwzięć osiągnięcia gotowości bojowej oraz opracowania przez sztab dokumentów bojowych.

Na zameldowaniu decyzji kończy się w zasadzie pierwszy etap organizacji działań bojowych, etap prac wykonywanych głównie przez dowódcę, sztab i poszczególne służby. Z kolei rozpoczyna się drugi etap, obejmujący przedsięwzięcia realizowane głównie przez pododdziały, a który kończy się osiągnięciem pełnej gotowości do prowadzenia działań bojowych.

1.2. Postawienie zadań bojowych pododdziałom i wydanie wytycznych do zabezpieczenia działań bojowych

Zadania bojowe dowódcom pododdziałów z reguły stawia osobiście dowódca oddziału /związku taktycznego/ artylerii raketowej OPK. Czas i miejsce postawienia zadań oraz kto ma na nim być obecny, ustala wcześniej dowódca.

Możliwie jak najwcześniejsze postawienie zadań zapewnia więcej czasu pododdziałom, który jest niezbędny na

wykonanie wielu prac, związanych z zajęciem ugrupowania bojowego, rozbudową inżynieryjną itp. W ogóle dowódca i sztab oddziału /związku taktycznego/ winni zawsze kierować się zasadą, że z czasu, jakim dysponują, jak najwięcej jego dać do dyspozycji pododdziałów - bezpośrednich wykonawców.

Z zasady podczas stawiania zadań bojowych obecni są oficerowie sztabu, szefowie służb oraz dowódcy dywizjonów. Treścią zadań bojowych /ustnego rozkazu bojowego/ są zwykle następujące zagadnienia:

1. Wiadomości o nieprzyjacielu nazwieńnym krótko i bardziej szczegółowo o nieprzyjacielu powietrznym. Wnioski z oceny możliwych działań SNP i możliwe obiekty uderzeń. Rodzaje SNP, oczekiwane natężenie, wysokości i prędkość lotu. Prawdopodobne kierunki nalotów. Możliwości nieprzyjaciela w zakresie użycia broni jądrowej i spodziewane rejony uderzeń jądrowych.
2. Zadania sąsiadów /oddziały, związki, pododdziały artylerii, lotnictwa i inne/, z którymi oddział /Zł/ współdziała w toku działań bojowych. Sposoby realizacji współdziałania. Najbliższe rejony stanowisk startowych, lotnisk itp.
3. Zadanie bojowe oddziału /związku taktycznego/ artylerii raketowej OPK /w trybie oznajmującym/ i ogólny zamiar działań, w tym: koncepcja /idea/ wykonania zadania /ugrupowanie sił i środków, kierunek skupienia głównego wysiłku osłony, manewr siłami i środkami/.
4. Zadania bojowe kolejno dla poszczególnych dywizjonów ogniowych i technicznych. Dla dywizjonów ogniowych: - zadania, rejon stanowiska startowego /głównego i zapasowego/ oraz sektor bojowy w stopniach.
Termin gotowości do prowadzenia ognia.
Dla dywizjonu technicznego: zadanie, sposób zaopatrywania dywizjonów ogniowych w rakiety /w jakiej kolejności i ile rakiet/. Liczba rakiet przechowywanych w dywizjonie technicznym. Rejon stanowiska technicznego /głównego i zapasowego/. Termin gotowości do uruchomienia potoku technologicznego i wydajność potoku technologicznego.

W następnej kolejności podaje się:

- ogólny termin gotowości bojowej dla oddziału /związku taktycznego/;
- stanowiska dowodzenia /zasadnicze i zapasowe/. Miejsce jego i od kiedy czynne;
- meldunki. Sposób i czas ich przedstawiania.

Ponadto w rozkazie można podać:

- skład i miejsce rezerw sprzętu bojowego oraz rakiet;
- dyżury bojowe i sposób ich pełnienia;
- manewr dywizjonów ogniowych i technicznych.

W czasie stawiania zadań bojowych przez dowódcę, Źeden z oficerów sztabu /najczęściej zastępcą szefa sztabu/ zapisuje lub nagrywa na taśmie magnetofonowej ich treść, która następnie stanowi podstawę do opracowania pisemnego rozkazu bojowego oddziału /związku taktycznego/.

Z reguły po postawieniu zadań bojowych, dowódca oddziału /związku taktycznego/ udziela wytycznych do zabezpieczenia działań bojowych. W jego imieniu najczęściej udzielają tych wytycznych dowódcom pododdziałów, szczególnie specjaliści - oficerowie sztabu i szefowie służb.

Wytyczne dotyczą głównie:

- rozpoznania;
- obrony bezpośredniej i samoobrony;
- obrony przed bronią masowego rażenia;
- maskowania;
- przedsięwzięć zmniejszających wpływ zakłóceń radioelektronicznych na pracę środków radiolokacyjnych.

Wytyczne w zakresie rozpoznania dotyczą przede wszystkim charakterystyki środków napadu powietrznego nieprzyjaciela i spodziewanej taktyki działania ich na osłaniany obiekt, sposobu rozpoznania i wskazywania celów powietrznych głównie: zakłócających, lecących na małych wysokościach i stosujących manewr, możliwe źródła rozpoznania, sposób powiadamiania o sytuacji powietrznej, zadania RSWP w zakresie radiolokacyjnego rozpoznania, sposób wskazywania celów

wewnątrz oddziału /związku/ oraz między pododdziałami, odpowiedzialne sektory wykrywania RSWP/, sposobu prowadzenia rozpoznania radiolokacyjnego w przerwach między nalotami, kierowania pracą RSWP, podziału częstotliwości dla RSWP i SNR oraz sygnałów rozpoznawczych własnego lotnictwa myśliwskiego.

Wytyczne w zakresie obrony bezpośredniej i samoobrony dotyczą sposobu obrony pododdziałów przed niespodziewanym napadem z powietrza oraz grup dywersyjnych, sposobu organizacji obrony bezpośredniej stanowisk startowych i technicznych, składu, uzbrojenia i zadań wart, służb, patroli i pododdziałów alarmowych oraz sposobu i sygnałów alarmowania i powiadamiania.

Wytyczne w zakresie obrony przed bronią masowego rażenia dotyczą sygnałów i sposobów powiadamiania o uderzeniach i skażeniach, zadań, sił i środków oraz sposobu rozpoznania skażeń i zakazeń, przedsięwzięć w zakresie obrony przed bronią masowego rażenia /inżynierska rozbudowa, rozśrodkowanie i maskowanie, zabiegi sanitarno-higieniczne i profilaktyczne, likwidacja skutków użycia broni masowego rażenia/, zaopatrywania i wyposażenia wojsk w środki obrony /indywidualne i zbiorowe/, rozwinięcia i wyposażenia punktów zabiegów specjalnych oraz czasu gotowości ich do pracy, sposobu przeprowadzenia kontroli napromienienia stanu osobowego oraz terminu i sposobu składania meldunków o skutkach uderzeń jądrowych.

Wytyczne w zakresie maskowania dotyczą między innymi sposobu i zakresu wykorzystania maskujących właściwości terenu, etatowych i podręcznych środków maskowania, sposobu maskowania sprzętu bojowego i elementów ugrupowania bojowego oddziału /związku/ i pododdziałów, ograniczenia ruchu w rejonie stanowisk, zachowania tajemnicy wojskowej oraz przedsięwzięć maskowania elektronicznego.

Wytyczne w zakresie przedsięwzięć zmniejszających wpływ zakłóceń radioelektronicznych na pracę środków radiolokacyjnych dotyczą przede wszystkim sposobu ograniczenia pracy stacji radiolokacyjnych /głównie SNR/ w kierunku nieprzyjaciela,

warunków i odległości włączania wysokiego napięcia oraz ograniczenia ilości jednocześnie pracujących stacji radiolokacyjnych.

Niezależnie od powyższych wytycznych, dowódca oraz poszczególni specjaliści mogą udzielić też i innych, które w danej sytuacji bojowej okażą się konieczne. Wytyczne te powinny obejmować tylko zasadnicze dane, zaś pozostałe przedsięwzięcia organizują według własnej inicjatywy i własnych warunków dowódcy pododdziałów.

Oprócz wytycznych, dotyczących rozpoznania, obrony bezpośredniej, obrony przed bronią masowego rażenia, maskowania oraz przedsięwzięć zmniejszających wpływ zakłóceń radioelektronicznych, mogą być wydane również w zależności od potrzeb wytyczne odnośnie na przykład zabezpieczenia raketowo-technicznego, inżynierskiego, topograficznego i tyłowego.

1.3. Zajęcie ugrupowania bojowego i osiągnięcie gotowości bojowej

Zajęcie ugrupowania bojowego oddziału /związku taktycznego/ z reguły następuje po postawieniu ^{pododdziałom} zadań bojowych i odbywa się zgodnie z wytycznymi dowódcy oraz planem przegrupowania, opracowywanym przez sztab oddziału /związku taktycznego/. W zależności od sytuacji bojowej, zajęcie ugrupowania może odbywać się równocześnie przez wszystkie dywizjony lub też kolejno określoną ich ilością.

Dywizjony techniczne rozwija się z zasady w pierwszej kolejności, aby mogły w terminie przygotować i dostarczyć rakietę na stanowiska startowe.

Dywizjony ogniowe zajmują ugrupowanie bojowe w sposób następujący. W przypadku, gdy oddział /związek taktyczny/ organizuje obronę nowego obiektu, wówczas z zasady wszystkie pododdziały ogniowe i techniczne przystępują równocześnie do zajmowania ugrupowania bojowego. Gdy natomiast otrzymane zadanie ogranicza się tylko do wykonania manewru

w ramach osłony tego samego obiektu /np. w celu poprawienia ugrupowania/ lub gdy zostały przydzielone nowe siły i środki dla wzmocnienia osłony tego obiektu, wtedy zajmowanie ugrupowania bojowego może odbywać się kolejną dywizjonami z zachowaniem ciągłości osłony danego obiektu. W tej sytuacji ilość dywizjonów, jaka powinna znajdować się w gotowości do natychmiastowego otwarcia ognia, ustala sztab nadrzędny. W tych warunkach zajmowanie stanowisk startowych przez poszczególne dywizjony ogniowe winno odbywać się tak, aby w gotowości do otwarcia ognia, znajdowała się bez przerwy co najmniej nakazana przez przełożonego ilość dywizjonów. Zajmowaniem stanowisk startowych i technicznych kierują osobiście dowódcy dywizjonów. W zaleźności od ilości posiadanych środków ciągu, pododdziały dokonują przegrupowania w r jon stanowisk startowych /technicznych/ w jednym, w dwu lub więcej rzutach. Wyposażenie pododdziały na okres przegrupowania /szczególnie przy większych odległościach/ w potrzebną ilość środków ciągu, upraszcza znacznie sam marsz i skraca powaźnie czas osiągnięcia gotowości bojowej. Do przewozu pododdziały i rakiet moźe być wykorzystany zwłaszcz w okresie pokoju równieź tabor kolejowy. Jednak w okresie wojny moźliwośc wykorzystania tego transportu będą raczej ograniczone.

Z chwilą zajęcia ugrupowania bojowego, dywizjony przystępują do realizacji przedsi wzi c, związanych z osiągnięciem pełnej gotowości bojowej.

Najwaźniejszymi z tych przedsi wzi c są:

- przygotowanie topograficzne strzelania;
- rozwinięcie sprzętu bojowego;
- wykonanie prac inżynieryjnych i maskowniczych;
- przygotowanie stanowisk dowodzenia do pracy b jowej;
- nagromadzenie zapasów rakiet i innych środków materiałoweg i technicznego zabezpieczenia.

Przygotowanie topograficzne strzelania ma na celu dowiązanie elementów ugrupowania bojowego dywizjonów ogniowych, a szczególnie SNR, wyrzutni i RSP do punktów państwowej

sieci triangulacyjnej. Dowiązanie to wykonuje się sposobem dokładnym metodą analityczną lub analityczno-wykreślną. Może być ono również wykonane według mapy lub zdjęć lotni - czych i w tym przypadku polega ono na dowiązaniu elementów ugrupowania bojowego do charakterystycznych punktów /przedmiotów/ terenowych przy pomocy przyrządów pomiarowych lub wcięć. Przy braku punktów w terenie, wystawia się sztuczne punkty /przedmioty orientacyjne/.

Punkty terenowe wybiera się w odległości 1000 do 8000 m, natomiast sztuczne punkty /przedmioty/ orientacyjne ustawia się w odległości większej /równą/ 20 m od orientowanego urządzenia.

W wyniku dowiązania topograficznego określa się:

- azymuty kierunków na punkty /przedmioty/ terenowe dla potrzeb zewnętrznego i wewnętrznego orientowania zestawów rakietowych oraz RSWP;
- współrzędne /X i Y/ środków stanowisk startowych oraz RSWP;
- kąty zakrycia dla SNR, wyrzutni i RSWP.

Dowiązanie topograficzne ugrupowania bojowego przeprowadza się w czasie rekonesansu lub bezpośrednio w czasie rozwijania sprzętu.

Sprzęt bojowy rozwija się w miejscach wybranych i wytyczonych również w czasie rekonesansu. Gdy dywizjon zajmuje stanowisko startowe wcześniej rozbudowane pod względem inżynieryjnym, wówczas sprzęt rozwija się bezpośrednio na tym stanowisku. Natomiast, gdy dywizjon po przybyciu w rejon stanowiska startowego, musi uprzednio wykonać prace inżynieryjne, wtedy sprzęt bojowy rozwija na stanowisku

tymczasowym i jednocześnie przystępuje do przygotowania stanowiska zasadniczego. Sprzęt bojowy znajduje się w gotowości do strzelania. Po wykonaniu prac inżynieryjnych, wprowadza się go i rozwija na właściwym stanowisku.

Samochody i ciągniki oraz inne środki materiałowe i techniczne, rozmieszcza się w miejscach rozśrodkowania, od-

dalonych od stanowiska startowego na odległości 1-2 km.

Prace inżynieryjne w oddziale /związku taktycznym/ artylerii raketowej OPK sprowadzają się z reguły głównie do rozbudowy inżynieryjnej stanowisk startowych /technicznych/ poszczególnych dywizjonów. Dlatego też, przy ustalaniu potrzeb, ilości i zakresu prac, dywizjon ogniowy /techniczny/ stanowi jednostkę kalkulacyjną.

Pełna rozbudowa inżynieryjna stanowisk wymaga zaangażowania znacznej ilości sił i środków oraz odpowiedniego przygotowania i wyszkolenia obsług.

W okresie pokoju, prace inżynieryjne wykonywane są z reguły przez specjalne oddziały wojsk inżynieryjnych oraz przez dywizjony, natomiast w czasie wojny realizować je będą głównie dywizjony ogniowe i techniczne własnymi siłami i środkami przy ograniczonej pomocy ze strony wojsk inżynieryjnych. Znacznej zaś pomocy będą mogli udzielić wojska OTK, dysponujące w tym zakresie odpowiednimi siłami i środkami, jak również miejscowa ludność.

Prace maskownicze mają na celu ukrycie lub zniekształcenie poszczególnych elementów ugrupowania bojowego oraz ukrycie działalności bojowej dywizjonów ogniowych i technicznych. Podczas maskowania zwraca się szczególną uwagę na ukrycie głównie takich elementów, jak kształt okopów dla wyrzutni, układ dróg dojazdowych, sprzęt i wyposażenie itp. Powyższe elementy maskuje się przy pomocy sprzętu etatowego /np. siatki maskującej/ i środków podręcznych oraz przy wykorzystaniu maskujących właściwości terenu.

Przygotowanie stanowiska dowodzenia oddziału /związku taktycznego/ artylerii raketowej OPK odbywa się zgodnie z decyzją oraz wytycznymi w tym zakresie szczebla nadrzędnego. Urządzenie i wyposażenie stanowiska powinny zapewnić właściwy tok pracy bojowej w czasie zwalczania środków napadu powietrznego nieprzyjaciela. Wszystkie prace z tym związane powinny być zakończone najpóźniej do czasu nakazanego terminu gotowości bojowej.

Szybkie nagromadzenie odpowiednich zapasów rakiet oraz innych środków materiałowego i technicznego zabezpieczenia wpływa decydująco na termin osiągnięcia gotowości bojowej oddziału /związku taktycznego/ oraz na jego działalność bojową. Ciągły i bezwaryjny dowóz tych zapasów, a szczególnie rakiet do dywizjonów ogniowych zapewnia w czasie walki dużą skuteczność strzelania. Wielkość zapasów rakiet i innych środków oraz ich urzutowanie w oddziale /związku/ i w pododdziałach ustala z reguły szczebel nadrzędny.

Elaboracja rakiet może odbywać się w dywizjonach technicznych lub bezpośrednio w dywizjonach ogniowych albo też tam i tu. Dowóz rakiet z dywizjonów technicznych na stanowiska startowe odbywa się transportem etatowym dywizjonów technicznych jak i ogniowych. W pierwszej kolejności dowozi się rakiety do dywizjonów ugrupowanych na głównym kierunku nalotów. Ze względu na przewidywane większe zużycie rakiet w tych dywizjonach, należy zgromadzić na stanowiskach startowych większe ich zapasy. Rakiety zarówno w dywizjonach technicznych, jak i na stanowiskach startowych winny być rozśrodkowane i odpowiednio zamaskowane. Miejsca rozśrodkowania wybiera się w odległości 1000 m i więcej od stanowiska startowego /technicznego/. W przewidywaniu intensywnych działań SNP nieprzyjaciela, lub gdy względy sytuacji bojowej tego wymagają, organizuje się ruchomy odwód rakiet /rakiety na samochodach transportowo-załadowniczych/, który rozmieszcza się w rejonach, dogodnych do szybkiego dowozu ich do określonych dywizjonów ogniowych.

Pozostałe środki materiałowego i technicznego zabezpieczenia dowozi się do pododdziałów w miarę potrzeb i zgodnie z ogólnie przyjętymi zasadami zaopatrywania.

1.4. Opracowanie dokumentacji bojowej

W sztabie oddziału /związku taktycznego/ artylerii raketowej OPK opracowuje się niezbędne dokumenty, które w zależności od treści i przeznaczenia dzielą się na:
- dokumenty dowodzenia;

- dokumenty sprawozdawczo-informacyjne;
- dokumenty pomocnicze.

Dokumenty dowodzenia obejmują rozkazy i zarządzenia bojowe; wszelkie plany, mapy decyzji, mapy robocze oraz szkice. Dokumenty sprawozdawczo-informacyjne zawierają meldunki, komunikaty, sprawozdania, dzienniki działań bojowych, mapy sprawozdawcze.

Dokumenty pomocnicze - to różne obliczenia, notatki, tabele, zapotrzebowania i inne.

Dokumenty bojowe mogą być pisemne lub graficzne /na mapach, szkicach/ oraz w postaci taśm magnetofonowych, fotografii i zdjęć. Dokumenty pisemne mogą być odręczne, w postaci maszynopisów lub blankietów ustalonego wzoru /typowe/. Przy wykonywaniu dokumentów przestrzegać należy ściśle wymogów jakim winny one odpowiadać.

Każdy dokument bojowy powinien być krótki, jasny, wiarygodny, wyrazisty oraz opracowany i przekazany do wykonawców we właściwym czasie.

Do zasadniczych dokumentów dowodzenia w oddziale /związku taktycznym/ artylerii raketowej OPK zalicza się:

- rozkaz bojowy;
- plan obrony powietrznej obiektu /rejonu, kierunku/;
- zarządzenie bojowe do organizacji rozpoznania, kierowania ogniem i współdziałania z lotnictwem myśliwskim;
- zarządzenie i plan manewru;
- zarządzenie i plan raketowo-technicznego zabezpieczenia;
- zarządzenie i plan obrony przed bronią masowego rażenia;
- zarządzenie do inżynierskiej rozbudowy i maskowania;
- zarządzenie i plan łączności;
- zarządzenie kwatermistrzowskie oraz plan materiałowego i technicznego zabezpieczenia;
- plan ochrony i obrony naziemnej SD /doar, dtar/;
- dokumenty radioelektronicznego maskowania.

Całość powyższych dokumentów określona jest w oddziale /ZT/ mianem dokumentacji bojowej.

Oprócz dokumentacji bojowej, w oddziale /związku taktycznym/ artylerii rakietowej OPK opracowuje się dokumentację alarmową, obejmującą całokształt zagadnień wchodzących w zakres planu osiągnięcia gotowości bojowej oddziału /związku taktycznego/. Dokumentację tą opracowuje się zgodnie z obowiązującymi rozkazami, zarządzeniami i wytycznymi sztabów nadrzędnych.

Wytyczne dla oficerów sztabu i szefów służb w zakresie opracowania dokumentów wydaje z reguły szef sztabu oddziału /związku taktycznego/ podając, jakie dokumenty winny być opracowane, na jakie zagadnienia zwrócić szczególną uwagę, terminy przedstawienia dokumentów do podpisu /zatwierdzenia/ oraz sposób i terminy doprowadzenia ich do wykonawców /podwładnych/.

Wzory podstawowych dokumentów bojowych oddziału /związku taktycznego/ artylerii rakietowej OPK oraz przykładowa treść niektórych z nich zawarte są w wydawnictwie Dowództwa Wojsk Obrony Powietrznej Kraju, biblioteka naukowa ASG, nr ewid. 013438. Nazwą wydawnictwa: "Wzory dokumentów bojowych oddziału /związku taktycznego/ artylerii rakietowej OPK".

1.5. Przygotowanie sił i środków do prowadzenia działań bojowych

W zakres przygotowania sił i środków oddziału /związku taktycznego/ artylerii rakietowej OPK wchodzi przedsięwzięcia organizacyjne, techniczne i szkoleniowe, wykonywane głównie na szczeblu pododdziałów w oparciu o odpowiednie zarządzenia i wytyczne sztabu oddziału /związku taktycznego/. Realizacja tych przedsięwzięć ma charakter ciągły i rozpoczyna się już z momentem otrzymania przez oddział /związek/ zadania bojowego i trwa przez cały okres organizacji działań bojowych.

W miarę oceny całokształtu sytuacji bojowej oraz wypracowywania decyzji, sztab oddziału /związku taktycznego/

wysyła do pododdziałów zarządzenia wykonawcze, będąc podstawą przygotowania ludzi i sprzętu do prowadzenia działań bojowych.

Przedsięwzięcia organizacyjne dotyczyć mogą głównie ukompletowania pododdziałów w ludzi i sprzęt, przygotowania ich do ewentualnego przegrupowania, wykonania określonych zadań w zakresie zabezpieczenia działań bojowych, współdziałania itp.

Przedsięwzięcia techniczne mają na celu przygotowanie do działań pod względem technicznym przede wszystkim sprzętu bojowego i środków ciągu poprzez odpowiednie sprawdzenie, kontrolę i remont.

Do przedsięwzięć szkoleniowych należy zaliczyć wszelkiego rodzaju zajęcia /treningi/ organizowane i prowadzone doraźnie już w toku organizacji działań bojowych, a mające na celu doskonalenie i zgrywanie pododdziałów i całego oddziału /związku/ dla lepszego wykonania otrzymanych zadań. Będą to przede wszystkim zajęcia praktyczne na sprzęcie z pracy bojowej oraz treningi bojowe w prowadzeniu ognia, do różnych celów i w różnych sytuacjach bojowych. Tematyka tych zajęć może na przykład wpływać z oceny dotychczasowych działań SNP, jak również z niezadowolającego wyszkolenia obsługi bojowych dywizjonów ogniowych. Mogą to być również zajęcia teoretyczne /wykłady/ na przykład z zasad wykonywania marszu lub przewozu wojsk koleją, o ile oddział /związek/ taktyczny/ artylerii raketowej ma dokonać przesunięcia na większą odległość.

ROZDZIAŁ II

PROWADZENIE DZIAŁAŃ BOJOWYCH PRZEZ ODDZIAŁ /ZWIĄZEK TAKTYCZNY/ ARTYLERII RAKIETOWEJ OPK

2.1. Wykrycie i rozpoznanie nieprzyjaciela powietrznego

Działania bojowe oddziału /związku taktycznego/ artylerii raketowej OPK rozpoczynają się z chwilą otrzymania pierwszych danych o celach powietrznych i obejmują okres bezpośredniej walki z nieprzyjacielem powietrznym. Działania te z reguły będą charakteryzowały się dużym natężeniem, szybko zmieniającymi się sytuacjami powietrznymi oraz stosowaniem przez nieprzyjaciela różnych sposobów działania oraz środków rażenia. Szczególnie trudne sytuacje stwarzają niespodziewane i zmasowane naloty /uderzenia/ z udziałem pilotowanych i bezpilotowych środków napadu powietrznego oraz z zastosowaniem broni jądrowej.

Działania bojowe oddział /związek taktyczny/ artylerii raketowej OPK prowadzi w oparciu o przyjęty zamiar walki oraz wypracowaną decyzję. Zwalczanie środków napadu powietrznego odbywa się z zasady w ścisłym współdziałaniu z lotnictwem myśliwskim i innymi środkami obrony powietrznej, a zwłaszcza z artylerią lufową OPK.

Podstawowym celem prowadzenia działań bojowych jest zniszczenie nieprzyjaciela powietrznego w odpowiednim miejscu i czasie oraz uniemożliwienie mu wykonania uderzenia na osłaniany obiekt /rejon/ lub przelotu jego środków, w głąb obszaru kraju.

Oddział /związek taktyczny/ artylerii raketowej OPK może znajdować się w różnych stopniach gotowości bojowej. Zależy to od aktualnej sytuacji powietrznej i stopnia zagrożenia oraz wykonywanych zadań przez oddział /związek/.

Aktualnie rozróżnia się cztery stopnie gotowości bojowej dla dywizjonów oraz dwa stopnie - dla SD.

Gotowość bojowa nr 1

- a/ Na stanowisku dowodzenia oddziału /związku taktycznego/ znajduje się pełna obsługa bojowa w gotowości do dowodzenia i kierowania działalnością ogniową dywizjonów. Środki łączności przygotowane do pracy bojowej. Dla zapewnienia ciągłości kierowania walką, wyznacza się dwie-trzy zmiany obsługi bojowej SD.
- b/ W dywizjonie ogniowym cały stan osobowy pełnej /niepełnej/ grupy bojowej znajduje się na swoich miejscach pracy. SNR sprawdzona i włączona. Wysokie napięcie podawane jest na ekwiwalent. Anteny zwrócone w kierunku spodziewanego nieprzyjaciela powietrznego. Rakiety na wyrzutniach w położeniu bojowym. Przy temperaturze -25°C i niższej ogrzewa się akumulatory pokładowe rakiet. Zasilanie zestawu raketowego odbywa się z własnych elektrowni. Środki osłony dywizjonu /baterie artylerii plot i PKM/ przygotowane są do prowadzenia ognia.
- c/ W dywizjonie technicznym skład osobowy znajduje się na swoich miejscach pracy. Samochody specjalne napełnione paliwem /olejem/. Elektrownia zasilająca RSKP uruchomiona.

Gotowość bojowa nr 2

- a/ Na stanowisku dowodzenia znajduje się dyżurna zmiana bojowa. Techniczne środki łączności oraz zautomatyzowane środki dowodzenia przygotowane do włączenia.
- b/ W dywizjonie ogniowym pełni dyżur niepełna /skrócona/ grupa bojowa, zdolna do prowadzenia ognia dyżurnymi raketami. Pozostały stan osobowy w rejonie stanowiska startowego. RSWP i SNR przygotowane do włączenia. Zestawy raketowe zasilane są z sieci przemysłowej lub z pomocniczego agregatu prądotwórczego. Rakiety na wyrzutniach znajdują się w położeniu dyżurnym. Ciągniki STZ napełnione i przygotowane do transportu rakiet.

Czas przejścia z gotowości bojowej nr 2 w gotowość nr 1: do 6 min. przy zasilaniu z sieci przemysłowej i do 11 min. przy zasilaniu z własnych elektrowni.

Armaty plot i PKM przygotowane do strzelania, przykryte pokrowcami.

- c/ W dywizjonie technicznym na stanowisku pełni dyżur zmiana dyżurna. Samochody specjalne znajdują się w garażach /na stanowiskach technologicznych/ i są uzupełnione paliwem.

Czas przejścia w gotowość bojową nr 1 określają odpowiednie instrukcje.

Gotowość bojowa nr 3

- a/ W dywizjonie ogniowym znajduje się zmiana dyżurna, pozostały stan osobowy w rejonie zakwaterowania. Sprzęt bojowy jest rozwinięty i okresowo sprawdzany. Czas przejścia dywizjonu w gotowość nr 1 określają odpowiednie instrukcje.

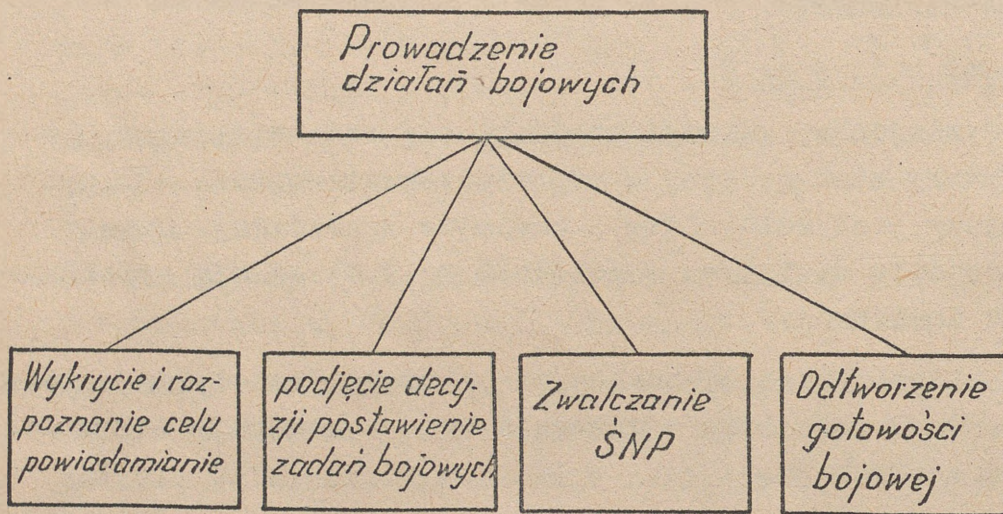
- b/ Na stanowiskach technicznych pełniony jest dyżur bojowy. Czas przejścia w gotowość nr 1 - regulują odpowiednie instrukcje.

Pogotowie dyżurne - pośredni stopień między gotowościami nr 2 i nr 3 w dywizjonie ogniowym. Na stanowisku startowym znajduje się niepełna /skrócona/ grupa bojowa w składzie mniejszym niż w gotowości nr 2. Ma ona zapewnić tylko start rakiet znajdujących się na wyrzutniach.

Dłuższy jest również czas przejścia w gotowość bojową nr 1.

Prowadzenie działań bojowych obejmuje /schemat poniżej/:

- wykrycie i rozpoznanie nieprzyjaciela powietrznego oraz powiadomienie o nim pododdziałów;
- podjęcie decyzji na zniszczenie nieprzyjaciela powietrznego i postawienie zadań pododdziałom;
- zwalczanie środków napadu powietrznego nieprzyjaciela /prowadzenie walki/;
- odtworzenie gotowości bojowej, manewr oraz likwidację skutków uderzeń nieprzyjaciela.

2.1. Wykrycie i rozpoznanie nieprzyjaciela powietrznego

Terminowe wykrycie i rozpoznanie środków napadu powietrznego nieprzyjaciela jest jednym z głównych przedsięwzięć prowadzenia działań bojowych. Wczesne wykrycie nieprzyjaciela powietrznego zapewnia przeprowadzenie przez dowódcę i sztab oddziału /związku taktycznego/ wnikliwej oceny sytuacji, podjęcie właściwej decyzji oraz umożliwia postawienie na czas zadań dywizjonom, jak również otwarcie i prowadzenie skutecznego ognia. Dążyć należy do tego, aby wykryty i rozpoznany był każdy cel powietrzny, aby wnikliwie i bez przerwy był śledzony jego lot, czas i miejsce rozdzielania i łączenia się, stosowany

przez niego manewr przeciwrakietowy oraz źródła i charakter zakłóceń.

Szczególną uwagę zwrócić należy na wykrycie samolotów-nosicieli broni jądrowej, samolotów-pocisków oraz celów lecących z dużymi prędkościami, działających na dużych i małych wysokościach.

Wczesne wykrycie celów powietrznych osiąga się poprzez wykorzystanie wszelkich dostępnych źródeł informacji o tych celach. Źródłami tymi dla oddziału /związku taktycznego/ mogą być:

- własne środki radiolokacyjne /RSWP i SNR/;
- sieć powiadamiania korpusu OPK;
- środki radiolokacyjne sąsiadów /prt, sbrt, RLP, RSWP i RSA artylerii lufowej itp/;
- informacje o celach z nadrzędnych sztabów oraz od sąsiadów;
- posterunki obserwacji wzrokowej.

Własne /autonomiczne/ środki rozpoznania radiolokacyjnego oddziału /związku taktycznego/ - zarówno RSWP jak SNR posiadają ograniczony zasięg wykrywania i nie we wszystkich możliwych sytuacjach zapewniają niezbędną odległość wykrycia celów powietrznych. Znajdują się one bezpośrednio w ugrupowaniu bojowym dywizjonów ogniowych i zabezpieczają te dywizjony w dane o celach na bliskich podejściach do osłanianych obiektów /rejonów/.

Niezbędną odległość wykrycia celów powietrznych przez własne RSWP określa się ze wzoru:

$$D_{WRSWP} = D_z + V_c \cdot t_{SD_{sum}}$$

gdzie: D_z - odległość rubieży zakończenia stawiania zadania dywizjonom;

V_c - prędkość celu powietrznego;

$t_{SD_{sum}}$ - sumaryczny czas pracy SD, przekazania danych i wskazania celu.

Gdy RSWP dywizjonów ogniowych znajdują się w niższych stopniach gotowości, niż gotowość bojowa nr 1, wówczas wymagany zasięg wykrywania zwiększa się jeszcze o czas konieczny na włączenie i sprawdzenie RSWP.

W tej sytuacji stacja, aby zapewnić wykrycie celu na niezbędnej odległości, powinna być włączona wcześniej odpowiednio o ten konieczny czas.

Tę odległość włączenia RSWP można określić ze wzoru:

$$D_{W_{RSWP}}^{W_{RSWP}} = D_{W_{RSWP}} + V_c \cdot t_{wł}$$

- gdzie: $D_{W_{RSWP}}$ - odległość wykrycia celu przez RSWP;
 V_c - prędkość celu powietrznego;
 $t_{wł}$ - czas włączenia RSWP. Na przykład dla stacji P-12 $t_{wł}$ wynosi 5 min. przy zasilaniu stacji z sieci przemysłowej i 11 min. przy zasilaniu z własnych agregatów prądotwórczych.

Po to jednak, aby dywizjony mogły na czas przejść w gotowość bojową nr 1 i otworzyć ogień już na dalszej granicy strefy ognia, dane o celach winny otrzymać znacznie wcześniej. Dane te otrzymują przede wszystkim z wojsk radiotechnicznych, tj. z sieci powiadamiania korpusu OPK oraz z głównych posterunków prt, sbrt, względnie najbliższych RLP. Na podstawie tych informacji stawia się zadania dla własnych środków rozpoznania podając im sektor, odległość i wysokość lub też zadanie określonej obserwacji celów powietrznych.

Stacje naprowadzania rakiet dywizjonów ogniowych w zakresie rozpoznania celów powietrznych mogą określać uzupełniające dane takie jak wysokość, prędkość, skład celu, względnie samodzielnie wykrywać cele.

Przy otrzymywaniu danych o celach z WRT uwzględniać należy czas opóźnienia informacji tj, czas od momentu wykrycia celu przez RLP do chwili otrzymania o nim informacji na SD oddziału /związku taktycznego/ lub pododdziału.

Na stanowisku dowodzenia oddziału /związku taktycznego/ artylerii raketowej OPK, dane o celach powietrznych zobrazowywane są na odpowiednich planszetach, i tak dane z sieci powiadamiania korpusu OPK - na planszecie ogólnej sytuacji powietrznej, dane z prt /sbrt/ - na planszecie zbiorczym prt /sbrt/ w przypadku gdy jest to PSD, natomiast dane z własnych RSWP - na planszecie kierowania ogniem. Na SD każdego dywizjonu ogniowego znajdują się odpowiednie planszety /mniejszych rozmiarów/ w celu otrzymywania danych o celach na dalekich podejściach do obiektu /planszet sytuacji powietrznej i planszet ogniowy/. Oddział /związek taktyczny/ może także korzystać z danych o celach powietrznych, otrzymywanych ze środków rozpoznania sąsiednich /najbliższych/ oddziałów i pododdziałów artylerii lufowej.

Informacje od pilotów własnego lotnictwa myśliwskiego, działającego na dalekich podejściach do obiektu mogą stanowić dodatkowe źródło wykrycia celów powietrznych, szczególnie w przypadku, gdy SD oddziału /związku taktycznego/ znajduje się wspólnie z SD LM, które z kolei ma łączność radiową z załogami samolotów w powietrzu.

Całokształtem rozpoznania w oddziale /związku taktycznym/ artylerii raketowej OPK, zarówno pracą środków rozpoznania, jak i pracą planszeczistów na SD w czasie zwalczania środków napadu powietrznego nieprzyjaciela kieruje pomocnik szefa sztabu ds. rozpoznania /szef rozpoznania/ oddziału /związku taktycznego/.

2.2. Podjęcie decyzji na zniszczenie nieprzyjaciela powietrznego i postawienie zadań ogniowych pododdziałom

Decyzję na zniszczenie nieprzyjaciela powietrznego podejmuje dowódca oddziału /związku taktycznego/ na podstawie wnikliwej oceny sytuacji powietrznej, zobrazowanej na SD na planszetach i wskaźnikach wynośnych RSWP oraz informacji o celach, uzyskanych z innych /dodatkowych/ źródeł. Ponadto na decyzję tę mają wpływ wnioski z oceny własnych sił i środków, sąsiadów oraz raketowo-techniczne-

go zabezpieczenia. Oceniając sytuację dowódca powinien rozpatrzyć głównie takie zagadnienia, jak:

- charakter działań nieprzyjaciela powietrznego i jego możliwości w odniesieniu do bronionego obiektu /rejonu, kierunku/;
- oczekiwaną ilość i charakter celów, które mogą wejść w strefę ognia poszczególnych dywizjonów ogniowych;
- stopień ważności każdego z celów z uwzględnieniem warunków prowadzenia do nich ognia /prędkość, wysokość, parametr kursowy itp/;
- odstępy czasowe między celami w głąb i możliwości kolejnego lub jednoczesnego ich ostrzeliwania;
- rodzaj zakłóceń stosowanych przez nieprzyjaciela i ich wpływ na działalność i skuteczność ogniową oddziału /związku taktycznego/;
- stan i możliwości bojowe oddziału /związku taktycznego/ w aktualnej sytuacji powietrznej /ilość dywizjonów zdolnych do prowadzenia ognia, możliwości na poszczególnych kierunkach, ilość rakiet w pododdziałach i możliwości ich uzupełnienia itp/.

W przeprowadzeniu powyższej oceny sytuacji, na stanowisku dowodzenia pomagają dowódcy również i inni oficerowie obsługi bojowej stanowiska dowodzenia, oczywiście w zakresie ich dotyczącym. Na przykład szef rozpoznania przedstawia dowódcy wnioski odnośnie charakteru i taktyki działań nieprzyjaciela powietrznego /czas dolotu, zakłócenia/, oficer operacyjny - wnioski dotyczące możliwości bojowych własnych pododdziałów, wariantu i sposobu współdziałania z LM, główny inżynier - stan rakiet w dywizjonach oraz możliwości ich uzupełnienia lub manewru, natomiast szef sztabu przedstawia dowódcy na jego życzenie propozycje odnośnie całokształtu walki z nieprzyjacielem powietrznym.

W wyniku przeprowadzonej oceny sytuacji powietrznej oraz na podstawie otrzymanego zadania z SD KOPK, dowódca oddziału /związku taktycznego/ artylerii raketowej OPK podejmuje decyzję na prowadzenie walki z nieprzyjacielem powietrznym,

która w formie zadań ogniowych przekazana jest do dywizjonów ogniowych. Decyzja ta powinna określać cele powietrzne, które mają być ostrzelane, kolejność ich ostrzelania przez poszczególne dywizjony ogniowe przy przenoszeniu ognia, sposób ześrodkowania ognia oraz zużycie rakiet.

W miarę zmian w rozwoju sytuacji powietrznej, przekazana do dywizjonów decyzja winna być na bieżąco uaktualniana. Zadania ogniowe na zwalczanie celów powietrznych dowódca oddziału /związku taktycznego/ stawia dowódcom dywizjonów osobiście. Dublowane one są z reguły i w miarę potrzeb wyjaśniane przez oficerów kierunkowych na SD.

Postawienie zadań dywizjonom ogniowym może polegać na przekazaniu pełnych danych o celach powietrznych /numer celu, współrzędne miejsca znajdowania się celu, jego skład i wysokość/ lub też na wskazaniu dywizjonowi /na przykład w warunkach skomplikowanej sytuacji powietrznej/ tylko kierunku względnie sektora, w którym dowódca dywizjonu ogniowego samodzielnie wybiera cele do ostrzelania.

Wskazując cel dywizjonowi ogniowemu podaje się:

- kryptonim dywizjonu;
- treść komendy /zadania/;
- współrzędne celu;
- wysokość celu.

Wskazać cel oraz postawić odpowiednie zadanie ogniowe, należy nie tylko temu dywizjonowi, w strefę którego leci cel, lecz również i pozostałym dywizjonom zarówno pierwszego jak i drugiego rzutu, gdyż z góry nie wiadomo, czy cel nie zmieni kierunku lotu.

Wszystkie dywizjony powinny być w gotowości do natychmiastowego otwarcia ognia, o ile wymagała tego będzie zmieniająca się sytuacja powietrzna.

Zadanie ogniowe powinno być postawione dywizjonowi zanim cel powietrzny osiągnie tak zwaną rubież postawienia zadań /na planszecie kierowania ogniem - rubież nr 3/. Odległość tej rubieży od stanowisk startowych dywizjonów ogniowych można określić według wzoru:

$$D_{pz} = D_{ps} + \frac{V_c}{t_k} + t_{doar}$$

gdzie: D_{pz} - odległość rubieży postawienia zadań dywizjonowi;
 D_{ps} - odległość pozioma do dalszej granicy strefy startu;
 V_c - prędkość celu;
 t_k - czas przekazania zadania /komendy/;
 t_{doar} - czas przygotowania strzelania przez dywizjon ogniowy.

W przypadku, gdy dowódcy dywizjonów ogniowych podejmują decyzje na zwalczanie celów powietrznych, samodzielnie, co może mieć miejsce na przykład w razie utraty łączności z SD przełożonego, późnego wykrycia celu, dużej ilości celów, szybko zmieniających się i skomplikowanych sytuacji, wykluczających możliwość postawienia na czas zadań ogniowych przez dowódcę oddziału /związku taktycznego/ - oceny sytuacji dokonują dowódcy dywizjonów na podstawie danych RSWP oraz innych możliwych źródeł informacji.

Podejmując w tych warunkach decyzje na zwalczanie celów powietrznych dowódcy dywizjonów kierują się odpowiednimi wytycznymi w tym zakresie, otrzymanymi uprzednio ze sztabu oddziału /związku taktycznego/, a także znajomością zasad strzelania. O podjętych przez siebie decyzjach dowódcy dywizjonów powinni zamełdować na SD przełożonego.

2.3. Zwalczanie środków napadu powietrznego nieprzyjaciela

Oddział /związek taktyczny/ artylerii raketowej OPK zwalcza z reguły wszystkie cele powietrzne wchodzące w strefy ognia dywizjonów. W pierwszym rzędzie zwalcza te cele, które najbardziej zagrażają bronionemu obiektowi /rejonowi/ i co do których istnieje realna możliwość ich ostrzelania. Ogień prowadzi się w zależności od charakteru działań nieprzyjaciela powietrznego. Cele powietrzne zwalcza się z uwzględnieniem maksymalnego wykorzystania możliwości zestawów raki-

towych, ogólnego zapasu rakiet w oddziale /związku taktycznym/ i ilości rakiet gotowych w dywizjonach ogniowych.

Z zasady oddział /związek taktyczny/ zwalcza SNP nieprzyjaciela w ścisłym współdziałaniu ogniowym z lotnictwem myśliwskim, przestrzegając ustalonych przez nadrzędne SD wariantów i sposobów współdziałania.

W przypadku niemożliwości ostrzelania wszystkich celów, stosuje się ograniczenia w rozchodzie rakiet, mając jednak na uwadze ostrzelanie możliwie jak największej ilości celów powietrznych. Jeżeli ostrzelanie każdego celu chociaż jedną rakieta jest niemożliwe, wówczas dokonuje się wyboru celów do zwalczania. W tym wypadku najważniejszymi celami będą samoloty - nosiciele rakiet, samoloty zakłócające, nisko lecące i lecące z dużymi prędkościami w stratosferze oraz stosujące^e manewr przeciwrakietowy.

W świetle obowiązujących zasad strzelania, poszczególne cele powietrzne zwalcza się następująco:

Samoloty pojedyncze, w tym szczególnie rozpoznawcze należy niszczyć pojedynczymi dywizjonami, w pierwszym rzędzie pełniącymi w danej chwili dyżur bojowy, zwracając szczególną uwagę na to, aby nie ułatwić nieprzyjacielowi rozpoznania elementów ugrupowania bojowego oddziału /związku taktycznego/.

Cele pojedyncze urzutowane w głąb i wszerz powinny być zwalczane przede wszystkim przez te dywizjony, w stosunku do których parametry kursowe są najmniejsze.

Jeżeli nie ma możliwości ostrzelania wszystkich celów powietrznych zwalcza się głównie te, których przedłużenie kursu pokrywa się z kierunkiem na broniony obiekt, chociażby nawet parametr kursu celu w stosunku do stanowiska startowego nie był najmniejszy.

Zwalczając cele stosujące manewr przeciwrakietowy, zadanie ogniowe stawiać należy kilku dywizjom, w strefę ognia których te cele mogą wchodzić. Zadanie to precyzuje się ostatecznie przy minimalnej odległości celu do dalszej

granicy strefy startu, zapewniającej terminowe otwarcie ognia. Gdy cel przechodzi przez przestrzeń wzajemnego przykrycia się stref ognia, zadanie ogniowe na jego zniszczenie może być postawione kilku dywizjonom, przy czym z reguły ogranicza się ilość rakiet na ostrzelanie tego celu.

Do zwalczania celów grupowych wydziela się możliwie jak największą ^{niezbędna} ilość dywizjonów. Cele te zwalcza również lotnictwo myśliwskie, współdziałając z artylerią we wspólnej lub w oddzielnych strefach.

Podczas prowadzenia działań bojowych w warunkach zakłóceń radioelektronicznych, główny wysiłek koncentruje się na zwalczaniu celów stosujących te zakłócenia. Ogień otwiera się na maksymalnych odległościach z użyciem takiej ilości rakiet, która zapewnia wysoką skuteczność strzelania.

Rakiety skrzydlate powinno się zwalczać z zasady na odcinku ich lotu poziomego, przy czym szczególną uwagę zwraca się na niszczenie tych rakiet, których wysokość i prędkość lotu przekraczają możliwości własnego lotnictwa myśliwskiego.

Bardzo ważnymi dla artylerii raketowej OPK z punktu widzenia ich wykrycia i zwalczania są cele działające na małych wysokościach. Informacje o tych celach należy wykorzystywać ze wszystkich możliwych źródeł rozpoznania. Dane o nich przekazywać należy do dywizjonów ogniowych w pierwszej kolejności, tak aby mogły one na czas otworzyć do nich ogień.

W przypadku wyraźnego zarysowania się kierunku nalo-
tów, celowe jest tworzenie na dalszych podejściach do osła-
nianych obiektów tzw. "zasadzek", polegających na tym, że
pewną ilość dywizjonów ogniowych rozwija się skrycie na tym
kierunku do walki z nieprzyjacielem powietrznym. Decyzję na
takie użycie sił i środków podejmuje jednak nie dowódca od-
działu /ZT/ artylerii raketowej OPK, lecz dowódca korpusu,
względnie dowódca wojsk OPK.

Balony sterowane i swobodnie przemieszczające się, od-
dział /związek taktyczny/ artylerii raketowej OPK niszczy
za zgodą wyższego przełożonego i tylko wtedy, gdy w tym cza-

się na podejściach do obiektu nie ma innych ważniejszych celów oraz gdy własne lotnictwo myśliwskie nie może ich zwalczać.

Również cele naziemne i nawodne stwarzające bezpośrednie zagrożenie w rejonie osłanianego obiektu zwalcza się na uprzedni rozkaz wyższego przełożonego.

W przerwach między zmasowanymi nalotami pojedyncze samoloty przeciwnika zwalcza się przede wszystkim dywizjonami dyżurnymi, a pozostałe dywizjony ogniowe odtwarzają w tym czasie gotowość bojową.

Kierowanie działalnością bojową dywizjonów ogniowych podczas zwalczania celów pojedynczych lub małych grup, działających jednocześnie na wąskim froncie z jednego lub kilku kierunków, odbywa się z reguły w sposób scentralizowany ze stanowiska dowodzenia oddziału /związku taktycznego/. W przypadku niemożliwości scentralizowanego kierowania ogniem, dywizjonom ogniowym wyznacza się sektory /przedziały wysoko - ści/, w których dywizjony wykrywają i zwalczają wybrane cele powietrzne, kierując się przy tym odpowiednimi wskazówkami, otrzymanymi z SD oddziału /związku taktycznego/.

2.4. Odtworzenie gotowości bojowej oddziału /związku taktycznego/ artylerii raketowej OPK

Odtworzenie gotowości bojowej jest jednym z ważniejszych przedsięwzięć, stanowiących o żywotności i skuteczności obrony powietrznej obiektu /rejonu, kierunku/. Ma ono na celu przywrócenie gotowości naruszonego systemu ognia oddziału /związku taktycznego/ artylerii raketowej OPK likwidację skutków uderzeń nieprzyjaciela powietrznego oraz uwzględnienie w decyzji dotychczasowej działalności ŚNP.

W zakres odtworzenia gotowości bojowej między innymi wchodzi:

- przywrócenie /poprawienie/ naruszonego ugrupowania bojowego, systemu dowodzenia i łączności oraz manewr;
- uzupełnienie pododdziałów w brakujący sprzęt, rakiety i ludzi;

- remont uszkodzonego sprzętu bojowego;
- prace inżynierskie na stanowiskach dowodzenia oraz na stanowiskach startowych i technicznych;
- zabiegi lecznicze /sanitarne/ i zabiegi specjalne.

Ugrupowanie bojowe oddziału /związku taktycznego/ może zostać naruszone na skutek uderzeń środków napadu powietrznego przeciwnika lub też działania jego grup dywersyjnych. W tym przypadku zachodzi konieczność poprawienia tego ugrupowania i przywrócenia jego gotowości do działań. W zależności od poniesionych strat, oddział /związek taktyczny/ dokonuje tego własnymi lub przydzielonymi przez szczebel nadrzędny siłami i środkami.

Odtwarzając ugrupowanie bojowe własnymi siłami i środkami, oddział /związek taktyczny/ dokonuje z reguły niezbędnego manewru pododdziałami /sprzętem, rakietami/ z drugorzędnych i mniej ważnych kierunków osłony w celu zapewnienia ciągłości obrony na kierunku zasadniczym. W tym przypadku manewr dywizjonami wykonuje się z zasady na zapasowe stanowiska startowe, gdy zasadnicze stanowisko w wyniku nalotu zostało dokładnie rozpoznane. Przydzielone przez szczebel nadrzędny siły i środki rozwija się na zapasowych stanowiskach tych pododdziałów, na które zostały wykonane uderzenia lub na nowo wybrane stanowiska startowe. Zajmowanie ugrupowania bojowego odbywa się z reguły w przerwach między nalotami i głównie w nocy.

W przypadku, gdy na stanowiskach startowych uległy zniszczeniu lub zostały uszkodzone tylko niektóre elementy, na przykład kabiny SNR, wówczas dokonuje się odpowiedniego manewru tymi elementami w ramach oddziału /związku taktycznego/ lub też uzupełnia się je przydzielonym sprzętem przez szczebel nadrzędny.

Sektory czasowo nieosłaniane przez artylerię raketową OPK /na skutek na przykład wyeliminowania z walki niektórych dywizjonów ogniowych/ przydzielane są do osłony z reguły lotnictwu myśliwskiemu.

Zniszczony lub uszkodzony sprzęt raketowy ewakuuje się do odpowiednich składnic lub też rozmieszcza się go i zabezpiecza w ukryciach w niewielkiej odległości od stanowisk startowych do czasu jego uzupełnienia lub wymiany.

Manewr raketami w ramach dywizjonu ogniowego lub między dywizjonami ogniowymi odbywa się na ogólnych zasadach, przyjętych w artylerii raketowej OPK.

W przypadku zniszczenia /obezwładnienia/ zasadniczego stanowiska dowodzenia oddziału /związku taktycznego/ artylerii raketowej OPK, dowodzenie i kierowanie działalnością ogniową pododdziałów przejmuje zapasowe stanowisko dowodzenia, które już wcześniej powinno być odpowiednio przygotowane i wyposażone w sprzęt i środki łączności oraz niezbędną ilość ludzi. Zapasowe stanowisko dowodzenia oddziału /związku taktycznego/ może być rozwinięte na zapasowym PSD, względnie przy jednym z dywizjonów ogniowych lub technicznych artylerii raketowej OPK.

Uzupełnianie pododdziałów w brakujący sprzęt, rakety i ludzi odbywa się sukcesywnie, w miarę potrzeb oraz w zależności od stanu posiadanych zapasów i przydzielonych sił i środków przez szczebel nadrzędny.

Zdolność szybkiego odtwarzania wprowadzonej z gotowości techniki i uzbrojenia posiada w toku działań bojowych bardzo duże znaczenie. Teoretyczne obliczenia i przeprowadzone doświadczenia w Wietnamie wykazują, że z ogólnej ilości wyprowadzonych z gotowości zestawów artylerii raketowej OPK, duża ich ilość podlegać będzie kapitalnemu remontowi, część - średniemu, a pozostały musi przejść remont wojskowy.

Straty bezpowrotne uzupełniane są przez szczebel nadrzędny, gdyż oddział /związek taktyczny/ nie posiada zapasu /odvodu/ sprzętu raketowego i części zamiennych. Remont kapitalny sprzętu raketowego przeprowadza się w specjalistycznych zakładach naprawczych, a remont średni wykonują specjalne ruchome brygady, posiadające w swoim składzie

różnych specjalistów. Jest to tak zwana agregatowa metoda naprawy sprzętu, która w czasie działań wojennych stanowić będzie podstawową formę remontu sprzętu raketowego.

Remont wojskowy wykonywany jest siłami i środkami oddziałowych warsztatów naprawy sprzętu raketowego, które z reguły na miejscu w pododdziałach dokonują koniecznego remontu.

W czasie działań bojowych dla odtworzenia gotowości bojowej uszkodzonych zestawów raketowych należy w szerokim zakresie wykorzystywać pozostałe pojedyncze kabiny, bloki i inne części. Tymi elementami uzupełnia się te zestawy, które tych części nie posiadają.

Brakujące rakiety w dywizjonach ogniowych uzupełnia się z pododdziałów technicznych oraz z innych źródeł /składów/. Uzupełnianie oddziałów /związków taktycznych/ artylerii raketowej OPK w ludzi odbywa się zgodnie z ogólnymi zasadami przyjętymi w siłach zbrojnych, przy czym należy mieć na uwadze to, że większość specjalistów wymaga długotrwałego przeszkolenia. Szkolenie ich odbywa się w specjalnych ośrodkach lub bezpośrednio przy dywizjonach ogniowych i technicznych.

Prace inżynieryjne w ramach odtwarzania gotowości bojowej oddziału /związku taktycznego/ polegają głównie na doskonaleniu rozbudowy inżynieryjnej głównych i zapasowych stanowisk startowych /technicznych/. Ponadto dotyczą one także dróg dojazdowych i dróg manewru.

Prace powyższe wykonywane są w większości własnymi siłami i środkami oddziału /związku taktycznego/, przy czym wydatnej pomocy zarówno w ludziach, jak i w sprzęcie, są w stanie udzielić wojska OTK na podstawie wcześniej uzgodnionych i opracowanych planów.

Zabiegi lecznicze /sanitarne/ i specjalne, przeprowadzane w oddziale /związku taktycznym/ artylerii raketowej OPK mogą być częściowe i całkowite.

Zabiegi częściowe przeprowadza się w pododdziałach własnymi siłami i środkami. Polegają one na oczyszczeniu

tylko odkrytych części ciała /twarz, ręce/ oraz tych części sprzętu bojowego, z którymi żołnierz się styka. Zabiegi te przeprowadza się na rozkaz dowódcy oddziału /związku taktycznego/ i pododdziałów bez przerywania wykonywanych zadań bojowych /prowadzenia ognia/. Wykonują je sami żołnierze, posługując się środkami etatowymi. Pododdziały, które nie są w stanie prowadzić walki, wyprowadza się na rozkaz wyższego przełożonego, w celu udzielenia im niezbędnej pomocy.

Całkowite zabiegi sanitarne i specjalne obejmują kąpiel ludzi /ze zmianą bielizny i umundurowania/, dezaktywację, odkażanie i dezynfekcję całej powierzchni skażonej lub zakażonej techniki bojowej. Przeprowadza się je na rozkaz dowódcy oddziału /związku taktycznego/ w terenie nieskażonym, po wykonaniu zadania bojowego. Zabiegi te z reguły przeprowadza się na punkcie zabiegów specjalnych /PZS/ organizowanym i rozwijanym przez pluton chemiczny oddziału /związku taktycznego/.

x x x

Skrypt niniejszy nie może w pełni wyczerpać tematu. Problematyka organizacji i prowadzenia działań bojowych, a szczególnie wypracowania decyzji przez dowódcę i sztab oraz kierowania działalnością bojową dywizjonów ogniowych w różnych warunkach sytuacji jest tak szeroka i złożona, iż trudno byłoby je wszystkie przewidzieć i uwzględnić.

Stąd też rozwiązywać te problemy należy w sposób nieszablonowy i nieschematyczny, lecz w oparciu o konkretną i oddzielnie wziętą sytuację bojową oraz dokładną znajomość nieprzyjaciela powietrznego oraz aktualnych możliwości własnych sił i środków.

Wykonano w 100 egz.

Egz. nr 1-50 bibl. tajna; 51-100 WOW

Wyk. płk Olejnik

Druk. OH, dn. 23.2.70r.

Nr ks. PF-247/592/WW

Kor. A.J.

